

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES
PASSEIG DE GRÀCIA, 34. BAIXOS.—TELÈF. 1481-A.

BARCELONA, divendres, 10 de novembre de 1922

TALLERS D'IMPRESSA
CARRER DE BARCELONA, 11 i 13.—TELÈF. 1910

EDITORIAL

El nacionalista i regionalista

Fou N'Enric Prat de la Riba qui assenyala, amb una justesa i una profunditat insuperables, la diferència essencial que hi ha entre el regionalisme i el nacionalisme. I fou ell qui, publicant fa prop de vint anys el seu llibre cabdal "La nacionalitat catalana", posà fi a l'etapa regionalista del catalanisme i inaugurà l'etapa nacionalista. El senyor ordenador de Catalunya llança aleshores les croses del mot tímido, que ja no expressava el contingut de l'ideal català. I així el rètol de la Lliga passava a ésser un record històric.

Dos del moment que En Prat de la Riba va declarar d'una manera explícita, pública i solemne que el seu grup polític, un temps acollit al rètol regionalista per raons de tàctica i de conveniència, era en veritat nacionalista, es feu renúncia dels avantatges secundaris que hi pogués haver en l'ús del dit rètol poc exacte. Nosaltres comprendríem fins a cert punt l'ús constant d'aquesta denominació, amb l'intent d'atraure aquells elements d'un catalanisme incipient que podrien esferir-se davant la rotunditat del mot "nacionalista". Però fa cosa que no comprenem és la barreja i l'ús indistint i alternatiu de les dues denominacions. Si la Lliga, els seus homes i els seus òrgans es diguessin sempre regionalistes, i res més que regionalistes, tindrien alguna vàlua les raons que en pro d'aquest nom ha al·legat recentment "La Veu de Tarragona". Però ben sovint es donen a ells mateixos la denominació de nacionalistes; i això no solament entre els catalans. En Cambó, en un discurs pronunciat temps enrera al Congrés espanyol, feia una franca declaració de nacionalisme i anomenava les coses per llurs vers noms.

En aquestes condicions, quina pot ésser la utilitat de la persistència d'una denominació arcaica? Si es volgués realment facilitar l'atracció dels elements als quals espanta encara el nom de nacionalista, caldria que els elements de la Lliga no usessin mai aquesta denominació. En realitat, aqueix recurs és pueril i gairebé és impròpi aplicarlo a persones majors d'edat. No resultaria, en el fons, que la barreja dels dos mots, més que a raons de tàctica, obeeix a un íntim esperit de confusió i d'insinceritat? I aquesta confusió no serà verament un vici espiritual, sense cap explicació objectiva?

Però la cosa més important no és pas la dualitat de denominacions a la Lliga Regionalista. Major importància té, evidentment, l'efectiva dualitat d'ideologies i de tendències. Hi ha hagut sempre a la Lliga, barrejades però no foses, la fracció regionalista i la fracció nacionalista. I aquesta convivència d'esperits divergents en una agrupació patriòtica no correspon a la situació actual del moviment català.

Potser sigui veritat que en l'estat present de Catalunya i d'Espanya hi hagi encara un marge d'actuació per als homes autènticament regionalistes. En aquest cas seria lògic que els regionalistes autèntics formessin un agrupament separat, propi, per l'estil de la Unió Monàrquica Autonomista, que avui és una ombra, i que podria convertir-se en una realitat amb l'ingrés dels homes de la Lliga que per motius ideològics o de tàctica creguin convenient l'adopció de l'ideari i dels procediments regionalistes.

Quan nosaltres establim la divisió fonamental entre el nacionalisme i el regionalisme, no ho fem portats per cap odi a la Lliga, que no hem sentit mai. Però l'absència de rancúnia sistemàtica no implica la renúncia a censurar aquells fets concrets que constitueixen un dany a la causa de Catalunya o a les prerogatives de la llengua catalana. Una major claredat en les denominacions i una major lleialtat en les campanyes polítiques, fanien un gran bé a la nostra causa patriòtica. Es per això, i no per motius de competència política, que nosaltres marquem la distinció.

Volem creure que aquestes explicacions hauran convençut a "La Veu de Tarragona" de la noblesa de les nostres intencions. D'altra part, havem de remarcar a aquest distingit col·lega que les atribueix afirmacions inexactes quan diu que nosaltres separem i fem quasi antagònics la riquesa i l'ideal i que rebutgem tot allò que vingui de Madrid, fins els carrils i les carreteres. Ni el text ni l'argument de les nostres paraules permeten aqueixa interpretació absolutament arbitrària. La nostra tesi és que no s'ha de sacrificar l'ideal a la riquesa, ni s'ha de contribuir a l'enfortiment de l'Estat espanyol sense la prèvia garantia d'un mínim de llibertat per a Catalunya. Quin patriota pot contradir aqueixes afirmacions?

ALS ESTATS UNITS

La derrota dels republicans

No cal anar massa depressa a establir afirmacions d'ordre general. Dels darrers fets de la política estrangera, alguns peïssos i alguns polítics n'han deduït la conseqüència que el mínim es troba dins un període de reacció conservadora. Els més recents fets invocats per a provar aquesta afirmació són la pujada al poder dels conservadors anglesos i el cop d'Estat feixista a Itàlia. Léon Daudet publica dies enrera a l'"Action Française" un article en el qual feia remarcar els èxits de la reacció a l'Occident europeu i parlava de l'ensomnament universal de la política esquerrista.

Però hem's afeït que ara ens atribuen les primeres notícies de les eleccions nordamericanes. I aquestes acusen la derrota del partit republicà, que als Estats Units representa precisament la tendència conservadora. Recordem que amb ocasió d'unes anteriors eleccions al Nord Amèrica, el diari de Madrid "La Epoca" utilitzà el resultat favorable als republicans com a prova de l'avenç de les doctrines conservadores en l'actual període històric. Si "La Epoca" i Léon Daudet no acuden al recurs del sil·lenci, es veuran ara una mica amonats per a donar el resultat de les eleccions nordameri-

canes una interpretació compatible amb llurs generalitzacions excessives.

Això no vol dir que no sigui un fet la reacció conservadora en alguns països, ni que no hi hagi una certa tendència general a la rectificació d'anteriors il·lusions populars, especialment dins la classe obrera. Però la història ens demostra que poques vegades es produeixen corrents únics i constants. El moviment polític i moral del món està format per un conjunt de corrents diversos i de vegades contradictoris, que s'influïxen mútuament i produeixen sovint resultants que desorienten als amos de les teories simplistes.

Tampoc volem dir que les eleccions nordamericanes, que han donat una victòria — no molt grossa — als demòcrates, tinguin un sentit exclusivament polític. Als Estats Units les eleccions estan relacionades més que en lloc amb els factors externs a la política. Ara mateix sembla que la causa principal de la derrota republicana està en la "lleï seca" que prohibeix el comerç i la venda de begudes alcohòliques. Els electors contraris a la lleï seca han votat, no pas per raons ideològiques, ans bé per raons fisiològiques o comercials. Cal notar també que d'un

CARNET DE LES LLETRES

Epistolaris

Allò que per tot arreu és mirat com una branca interessantíssima de la producció literària, a Catalunya gairebé no s'ha fet encara. Ens referim a les edicions d'epistolaris de grans homes.

No hi ha escriptors, poetes, homes de ciència, les lletres dels quals ens revelarien un caire viu de la llur personalitat? A tot hom se li ha acudit l'interès d'un recull epistolar maragallia, per exemple. Quanta passió i quantes trajectòries crítiques no ens descobriria!

L'interès d'un epistolari és el de la seva valor psicològica. En una carta hi ha, moltes vegades, més humanitat que en un llibre. Un epistolari ben triat valdria més que cent assaigs biogràfics, per dar-nos idea d'un home.

Quantes vegades no hem sentit a dir, quan algú fa una crítica objectiva de l'obra d'un poeta o d'un polític desaparegut: Ah, si hi haguéssiu parlat! Un epistolari podria, saltant el temps, dur-nos la veu i l'àlè personals del gran home.

L'Institut d'Estudis Catalans, amb l'edició de les lletres de Mil·là i Fontanals, ha iniciat una bona obra. Tant de-ho nasqués en nosaltres la curiositat i el desig de conèixer els catalans assenyalats que foren.

No hi fa res que algun cop ens defraudés la prova! No sempre fóra possible reconèixer, escampats per ci per lla, els bocins d'una ànima. Altres vegades aquesta ànima no ens diria res de nou. Però quina joia, si entre les compilacions epistolars que es fessin, hi aparegués una llum tan clara com la que crema en les lletres d'amor, de Tomàs Carlyle, posem per cas!

SHIP-BOY

L'Editorial Catalana publicarà immediatament un llibre de narracions de Prudenci Bertrana i la novel·la simbòlica de Josep Lleonart "El camí errat".

—L'escriptor Pierre Ronquette, crític agut i fi concedidor de la nostra literatura ha publicat a l'Éclair un article sobre Josep Carner.

ENQUESTA A L'ENTORN DELS JOCS FLORALS

El poeta Ràssin Llores opina: "Un jurat complint la seva missió de la incensurable guisa possible i uns poemes aportant el rebuig de la seva inspiració, es presenten un bell dia a celebrar una festa política repartiment de premis, lectura de poemes premiats, davant d'un públic escuït que tant se li en dona, compost de famílies de les famílies de la cort d'amor i de parents i amics de qualque indigna que hi té premi. Hi ha uns premis que podem ben dir que estan a l'altura. Quan no són els tant temuts objectes d'avi (fructes, rellums, bibelots) que no han fet altra cosa en sa desastrosa vida que anar de porta en porta, són recompenses en metàl·lic, que quasi mai accedíven la mèdica suma de 25 pessetes, per tal que, havent-hi més premis, hom faci més contents i agratis. El jurat té vots compromesos i demà, el jutge serà poeta aspirant i l'autor poeta, s'assentirà entre els jages. L'escena en vila o vil·la qualsevulla on s'hagi pogut entabonar quatre senyors a atorgar premi.

D'això en diem uns Jocs Florals, i són flor d'un dia. El més sovint se celebren aquells esdeveniments d'un programa de festa major. No agraden; la gent, amb tota la raó, més s'estima veure una sortida o anar a escoltar l'òpera que faran al casino dels senyors. Han contribuït qui sap-lo a l'eventual desdici del poeta català entre els catalans.

Jo crec que, amb bona voluntat però, tenen adop, com moltes de les calamitats dels homes. Goto a sostenir que tot seria només cosa de llevar-los el caràcter de clandestinitat que els acompanya. Els poemes es refien que ningú s'assabentaria ni cap crític no comentaria fa que hi hagués enviat. Altrament fora si s'haguessin de vendre publicats sempre els poemes premiats; i els crítics, aleshores, hi diguessin la seva sense embuts ni miraments per un tal o un tal altre.

Aquesta missió publicadora la podria complenar una societat constituïda a l'efecte, o bé un organisme ja existent adaptat-s'hi. Heus aquí el meu sincer parer."

quant temps ençà, s'accentua als Estats Units la tendència a votar contra el partit que és al Poder. Així les eleccions presenten més aviat un caràcter negatiu. Votar en favor dels demòcrates vol dir, en realitat, votar contra els republicans. En aquestes condicions, l'oposició té un marge de preferència per als electors.

A. ROVIRA I VIRGILI

FOC A L'ALA DRETA

Es ja una vella cançó que al nacionalisme català, merced a la seva generosa integralitat patriòtica, se'l combatí des de la dreta i des de l'esquerra, la qual cosa, però, no impedeix que els mateixos que l'acusen de reaccionari o de liberal es posin d'acord en l'atac, calent més o menys clau, destinament en el mateix pecat que censuren.

Tres diversos bronzes ara en l'ala dreta: Amb una simultaneïtat xis gòspitosa, diaris dretistes d'aquí i de fora ataquen "Acció Catalana" i LA PUBLICITAT — que no podien menys de merèixer el tracte consuetudinari que es dona al Nacionalisme — per suposades intromissions en les esferes de governament eclesiàstic.

Referint-se concretament al cas de Tortosa, diu el "Diario de Llerida" que el senyor bisbe d'aquella diòcesi, en prohibir l'ús del català en les sessions capitulars, no s'ha oposat per res a la defensa de la causa de Catalunya, ni ha intentat intervenir en la vida ciutadana i política d'aquella canonges, tractant-los simplement com a capitulars i exercint sobre ells un acte de govern al qual té perfecte dret. Nosaltres no diem que el bisbe de Tortosa hagi intervingut en la vida política dels canonges d'aquella Seu, però sí que ha atacat llur dignitat patriòtica, i això és molt més greu, i que ha infort una ofensa a la llengua catalana. En sortir nosaltres i d'altres entitats nacionalistes a la seva defensa, no ens fiquem en el governament eclesiàstic dels fidels tortosins, sinó que exercim simplement un dret natural, anterior i superior a tot dret positiu, ni que fos l'eclesiàstic: el dret a la vindicació de l'idioma propi. Es que creu el confrare Lleydatà que un bisbe en el seu regim diocesà pot prescindir de tot dret i conculcar tot respecte? On és l'autoritat positiva, per alta que sigui, que pugui dispensar-se del respecte al Dret natural? Es que ho podria fer el mateix Papa? Invocar el costum! Un costum introduït pel poder civil, i algunes vegades "manu militari", fa menys d'un segle per odi a la llengua del país! Contra aquesta veritable intromissió, no hi ha cap protesta? Que hi ha capitulars no catalans! Qui no veu que això és consagrar amb l'altíssima autoritat episcopal un prefeix insultant per a la llengua catalana, com si ella hagués d'emudir a casa seva, a la sola presència d'un representant de la raça dominadora? Contra aquesta intromissió de l'autoritat eclesiàstica, que hauria de servir una augusta altesa d'esperit, en les qüestions que afecten a la dignitat de Catalunya, tenim dret a protestar i protestarem sempre, que no perquè l'autoritat d'un bisbe sigui de dret diví, està autoritzada per a prescindir dels més legítims afectes dels seus governats.

El mateix confrare Lleydatà emprèn la defensa del seu propi bisbe, al·legant un seguit de disposicions eclesiàstiques per tal de fonamentar la seva coneguda conducta envers els "Pomells" de Lleyda. Nosaltres no som canonistes, ni ens volem ficar a interpretar canons ni decisions apostòliques, però volem fer notar que l'esperit dels "Pomells de Joventut" és de temps conegut de tot Catalunya i fins beneït per alguns prelats i pel mateix Papa, perquè es pugui al·legar ara un desconeixement i justificar una suspensió de permís. Si els Pomells tenen un mal esperit, o un esperit de dubtosa ortodòxia, per què no els condemnem o sotmetem a una revisió teològica? Per què els deixen estendre tan ràpidament? Per què permeten que tants clergues en siguin directores o consiliaris?

I aquell eixabuc de disposicions per a demostrar que només es poden beneïr les banderes d'ontífics amb estatuts aprovats per l'autoritat eclesiàstica, ha pensat bé la més o menys solemnement ungida que les ha enfilades la censura que encloïem? El senyor cardenal-arqubisbe de Tarragona, que envia un delegat seu per a beneïr la bandera d'una Pomella de Reus, el senyor bisbe de Barcelona, que beneï personalment la de la Mancomunitat, oferten la pala catalana d'Amèrica, tanta i tanta altres prelats que han beneït o deixat beneïr innombrables banderes de Pomells, de Sometents, de Gremis, de Joventut Nacionalista, de Roquetes i Centree Jaumins, etc., hauran d'afanyar-se a sincerar la llur patriò-

lica i prudentíssima conducta davant la censura més que implícita del senyor bisbe de Lleyda. El mateix doctor Miralles no ha deixat beneïr banderes i banderins de Sometents i fins la de la Joventut Nacionalista de Borges Blanques? No deuen ésser pas tan clares aquelles disposicions. El que queda ben clar és que quan hi ha entremig la voluntat prèvia de denegar un permís, es filtrem i alambinem subtilment i amb exquisits escrúpols totes les disposicions possibles per tal de donar una aparença de legalitat a allò que respon de fet a motivacions molt distintes.

Al "Correo Catalán", que també ens lilla d'irreverents i d'heretges, poques paraules. El bon confrare del carrer de Banyes Nos entendrà fàcilment, repassant la seva història, que el favor que els bisbes de Catalunya haurien d'agrair més al Nacionalisme català és el de no haver-los compromès, fent-se un "partit catòlic" més. Els conflictes que això els hauria reportat entro el Govern, a qui en certa manera deuen, si més no, deferència, i el poble català, a qui deuen els oficis paternals de llur alt ministeri, els poden endevinar pensant en aquells que els promogueren els partits antidinàstics de la dreta. Tot moviment catòlic d'oposició al règim és un cau de raons per a la jerarquia eclesiàstica en un país regit pel sistema concordatari. Qui no recorda els blasmes que el propi "Correo Catalán" estampà contra digníssimes autoritats eclesiàstiques, blasmes tan forts, que alguna vegada provocaren de part del seu propi Pastor limitacions imposades a la seva lectura, que si no arribaven a la condemna-

ció, certament se'n cremaren? A algun prelat li costà la vida; a d'altres, la fama. El bisbe Urquiza, tan benemèrit de l'Església barcelonina; el cardenal Sancha, el digníssim cardenal Rampla, una de les glòries més pures de l'Església del segle XIX, són noms que despertem encara en la memòria de molts catòlics d'avui records dignes de gran planyença. I sense mirar tan enrera, no fa pas tant de temps — la tinta és encara fresca — que el mateix "Correo Catalán" féu el buit a aquella avortada Gran Campaña Social, promoguda per tot l'Episcopat espanyol, i enora les oracions dels anticlericals es regalen amb el record dels alegrois, gens reverents per als prelats, amb què el diari si-dient catòlic acollí el seu fracàs. No és de tal gent de qui hem de rebre lliçons de reverència a les autoritats eclesiàstiques.

Nosaltres, o més ben dit, els nombrosíssims catòlics que hi ha entre nosaltres, no volem reproduir aquelles lamentables lliures bizantines entre "Integros", "carlistes" i "mestizos", que tan vergonyosament ombrerien el catolicisme espanyol del segle passat, però no podem renunciar a la defensa dels drets de Catalunya sempre que els sagrats atributs del Pastor d'ànimes degeneren fins a convertir-se en armes ofensives contra la cosa que entre les terrenals estimem amb més pur entusiasme.

F. M.

Converses filològiques

Alguna vegada havem vist escrit autèntic en lloc de auto en l'accepció de automòbil. Mudar auto en auto és, en veritat, anar massa enllà en la tasca de l'eliminació de la o final. Metre, fume, producte, cilindre, sexe, en lloc de metro, fuma, producte, cilindre, sexe, són perfectes. Cap mot d'origen erudit no ha d'acabar en o en català; la o final ha d'ésser, en aquests mots, inexorablement suprimida o reemplaçada per e. Però en auto la o no és una desinència castellana que correspongui a tal o tal desinència llatina o grega: auto és una forma abreujada de automòbil, com quilo ho és de quilogram. Com diem quilo i no quill, hem de dir auto i no autè.

Una altra cosa és auto en expressions com auto de fe i el dia de autos. Però aquest auto no s'adoba mudant la o en e; en aquest mot no és la o solament que és castellana, sinó la u; auto ha de ser més català que auto. Per auto de fe, els antics deien acte de fe. Quan a la traducció de auto en llenguatge jurídic, els tècnics ens en podrien dir alguna cosa.

F. FABRA

Full de dietari

Llçons de coses

Un cablegrama aparegut adés en els diaris ens ha fet saber que el 31 del vinent desembre a dotze hores de la nit, a tot de companya, amb una mena de festa, la llengua espanyola serà oficialment substituïda per l'anglesa a les illes Filipines.

Això no és pas un cop de teatre. Fe el coronament d'una evolució hàbilment conduïda o potser fàcilment conduïda. Jo no m'he assabentat de cap resistència tràgica ni tan sols dramàtica. Els filipins han passat de l'espanyol a l'anglès sense gaire trasbals. Adhuc hi ha tomes que les classes culles hor acceptat el canvi amb una franca alegria.

Si nosaltres tinguéssim el mal gust d'aprofitar les adversitats lingüístiques d'Espanya per a fer el plaça, en aquest moment ens deixàrem anar com qualsevol domèstic del Sr. Luca de Tena. Però no ens volem deixar anar.

Nosaltres en tenim prou amb retrucar el cas de Filipines perquè ningú no condueï la caducitat de les coses humanes. Els pobles no canvien d'idioma com de camisa. D'acord. Els catalans som al món per a parlar-ho. Però els pobles, com els individus no són insensibles a la suggestió de les camises netes i gentilsment tallades. Als filipins la conquesta espanyola els imposa una camisa millor que la que portaven, certament, però no una camisa de primera qualitat. Fa cent anys Nordamèrica els ha començat mig a oferir i mig a imposar la seva excel·lent camisa anglo-saxona. Passats a triar entre dues peces, igualment estranyes a llur tarannà, han triat la que vesteix més.

Es natural. Nosaltres en una situació semblant faríem el mateix. Sortosament els catalans ens trobem posseïnt una camisa pròpia més o menys rebregada per l'incúria d'altri, però amb un teixit abundant i esplèndid.

La nostra qüestió és més clara que l'aiguà.

CARLES SOLDEVILA

L'art català a Holanda Inauguració de l'exposició de Gruninga

Gruninga, 9.—A les onze del matí, sota la presidència de l'alcalde, s'ha efectuat la inauguració de l'Exposició d'Art Català, a la Societat de Pintura.

El president de la Societat ha pronunciat un parlament de salutació als artistes catalans.

L'alcalde, en un eloqüent parlament de benvinguda, ha donat les mercès a la ciutat de Barcelona.

El delegat de la Junta d'Exposicions de Barcelona hi ha contestat agraint la cordial acollida que s'ha fet als artistes catalans.

El delegat català ha estat obsequiat amb un àpat.—Elias.

UN PLEBISCIT

Salisbury (Rodèsia), 9.—El plebiscit celebrat a Rodèsia per a saber si el país desitjava ésser incorporat a la Unió Sudafricana o bé formar un estat independent, ha donat el següent resultat: 8.774 vots a favor de la constitució d'un Estat separat, i 5.989 vots a favor de la incorporació a la Unió.—Havas.

LA QÜESTIO DE LA BAIXA DEL FRANCO — OPINIO D'UN FINANCIER AMERICÀ

Paris, 9.—El financier americà Charles Michel, que ha fet una enquesta per alguns països d'Europa, ha declarat a un redactor del "New York Herald", que la baixa del franco és purament pasatgera.—Havas.

EL QUE EN DIU EL "TIMES"

Londres, 9.—El "Times" atribueix la nova baixa del franc: Primer, a la mala collita que ha obligat a França a efectuar considerables compres de cereals a l'estranger; segon, al resultat negatiu de les discussions de Berlín, però sobre tot al mal estat de la situació financiera de los principals països d'Europa.—Radio.

EL DESOANS DOMINICAL PER A LA PREMSA FRANCOESA

Paris, 9.—A la Cambra de Diputats la Comissió del Treball ha continuat la seva enquesta sobre la proposició de M. Guibal, tendent a assegurar el benefici del descans dominical als periodistes.

La Comissió ha oït a M. de Veinadell, secretari general de la Confederació d'Obrers Intel·lectuals, i als senyors Frantz, Mario, Reichel, Schiller, Sermet i Bourbon, representants de les associacions de periodistes.—Havas.

Notes d'Itàlia

«Cosi fan tutti...»

Bolonya novembre.
El «Corriere della Sera» és anomenat en l'argot periodístic italià la «panbafola», o sigui la panfletla. És fàcil imaginar-se'n el motiu. El «Corriere» és un diari lent, ple de sororina, ple d'eufemismes, ple de sentit oportuniste, ple de respecte a les formes correctes i oficials. No cal dir, després de saber-ne les qualitat que el «Corriere» és el diari més important d'Itàlia, el més llegit en Embaixades i Legacions, i més ric i naturalment el de més llarg tiratge.

Els darrers temps del «Corriere» són, però, més aviat lamentables del punt de vista de l'home liberal. El «Corriere» era fins al cop d'estat de Mussolini el diari filo-feixista més autoritzat del Nord d'Itàlia. En aquests darrers temps el diari més valent ha estat «La Stampa» de Turin, que ha portat una campanya liberalitzadora i ha donat el tot just davant del feixisme. «La Stampa» és propietat d'un mueli financer del Piemont que té al seu davant el senyor Frassati, ambador italià a Berlín, gloriós coronel.

El «Corriere» mantingué la seva posició filo-feixista fins el dia de la marxa sobre Roma i el començament de la nerviositat d'aquestes darreres hores. Quan es veié que les coses anaven seriosament i que les esquadres feixistes ocupaven casernes i prefectures i controlaven totes les comunicacions, que es rompien totes les normes constitucionals i s'anava a un ministeri sense comptar amb la majoria, del Parlament, el «Corriere», armat de l'esperit de la tercera Itàlia pre-revolucionària, francament constitucionalista. La conseqüència no s'ha pas d'annunciar: el «fascio» de Milà invitava al «Corriere» a suspendre la publicació.

Aquest cop fou a tota Itàlia una impressió enorme. Fèn més impressió que la mateixa marxa sobre Roma, que per cert ha estat presenciada per els italians de «seu» amb una indiferència i un escepticisme perfecte, indiferència i escepticisme que ha augmentat quan s'ha llegit la llista del promés Gabinet «fasci». La suspensió del «Corriere», la dimissió quasi violenta del comte Sforza del seu lloc d'ambaixador a París; vés aquí el que ha portat aigua al vi de l'anomenada «nova Itàlia» i a les seves hores apoteosíques i a la seva augmentat i el recol que el nou ministeri ha provocat a l'estranger.

L'ordre de suspensió fou, naturalment, revocada de seguida que el fascisme es donà compte de la «gaffe». Però com que aquestes coses són imprevedibles, el «Corriere», satisfet i mantingut per la vella democràcia italiana, que és després de tot la base del país, el seu futur més espès, ha començat amb la seva i el seu caràcter característic a fer contra el ministeri una obra carrossera, desmentint els seus primers acords amb un altre escepticisme, anunciant en forma eufemística i amb un posat malencònic que no volia la pena de fer tants sacrificis per anar a un ministeri que era el fascisme. Així ha provocat un enterment del posat d'expectació que l'opinió pública guarda davant del ministeri, el qual potest és més aviat un fet de desconfiança que agradable per el gabinet. «Cosi fan tutti...» ve a dir avui el «Corriere».

Crec que és pot resumir l'estat de la gran majoria d'italians dient: que l'adveniment del ministeri Mussolini es considera un fet completament primari i que el que tot hom desitja ara és un ministeri Giolitti amb el feixisme; que la composició del ministeri ha estat una general desillusió, ja que en el mateix només s'han nomenat de cos exteri: Mussolini; que la marxa sobre Roma i l'apoteosi del feixisme anormal ha estat indicada com un fet perillós que pot tornar-se, potest aviat, potest més tard, contra els mateixos homes que han anat al moviment; que la marxa sobre Roma ha estat un fet per altra part inútil, ja que sense tanta passió també haurien entrat el feixisme per la porta gran, a totes les «combinacions».

Els primers actes del ministeri transduren cret el seu interès i aquest vesum anterior ja ho demostra abundantment—de la política internacional a la política interior. Mussolini que fins perque es suposava que la seva «ambició» portaria considerables greus al problema Adriàtic, al problema Mediterrani i al règim que regala les reparacions i els drets de guerra, ha donat prova en els primers actes d'esser un home «sagat» i mesurat. Avui no sabem dir res més. El problema italià és encara de portos gaudis.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA

«DA CAMERA».—La seva podrona.

Aprofitant l'estada entre nosaltres d'artistes tan eminents com madame Wanda Landowska i Pau Casals, i complint amb valuosos interpres com Angols Ottein, soprano, i Armand Crabbé, bariton, l'Associació de Música «da Camera» ens ha oferit una excel·lent representació del famós «divortissement» de Pergolese, «La Serva Padrona».

L'obra del mestre italià solentista, considerada com el precedent més immediat de l'òpera còmica, conserva avui en dia tot el seu deliciós perfum d'època, tota la seva humana bellesa, tot el seu mèrit artístic extret per l'autor, no obstant la pobresa de mitjans.

L'argument de «La Serva Padrona» no pot ésser més senzill. Un conyo ja madur té a casa seva una cambra de caràcter aixert i alegre, a la qual veu néixer i per la qual sent una estimació paternal. La noia ha arribat a prendre un to d'extrema arrogància: bat al criat, mana al senyor, ordena, disposa. El bon home, tot indulgent, la deixa fer, cedint sempre als seus capricis. Però la donzella serva un desig recòndit: protén esdevenir mestressa de la casa; dona d'esperit, comprèn l'humana feblesa; tard o d'hora arribarà a ésser l'esposa del seu senyor.

L'obra es desenvolupa en el moment alid En aixecar-se la cortina Uberto (el senyor) és tot impacient perquè Serpina (la serventa) no li porta «la ciaccolata». L'home s'indigna, s'enrabia, es desespera. El seu estat d'ànim el porta a considerar la vida com una cosa amarga. Però ve't aquí que Serpina opina que ja no és hora de desdijunar-se; que és tard per a servir «la ciaccolata». Aleshores Uberto es disposa a sortir. Demana el barret, l'espasa, el bastó... Sortir? De cap manera. Serpina no ho tolerarà. Ja és prop de migdia. On ha d'anar? I Uberto es resigna a no sortir de casa.

Sempre amb la seva idea de seduir al senyor i esdevenir mestressa, Serpina disfressa el criat de militar. Aquest militar és el seu amant, és el terrible capità Tempesta. Entra el criat disfressat i amb els seus bigotis, el seu sabre i sobre tot amb la seva conducta groguera estomordida, a Uberto, s'imposa. Ve a casar-se amb Serpina... però necessita quatre mil ducats de dot... Uberto no està disposat a lliurar-los. En tal cas s'ha de casar amb Serpina; no li queda més remei. L'home accepta i així la serventa esdevé mestressa, tal com s'havia proposat.

La trama no pot ésser més senzilla, però tampoc més humana i més sovintejada en la vida de tot temps. Pergolese l'ha sentida amb un admirable talent musical i amb una espiritualitat coprenedora. No sols encisa en la partitura de la «Serva padrona» la seva constant inspiració melòdica delicadament sensible, graciosa, undulant com la d'un Mozart francament italià, sinó també la íntima comprenentació d'aquesta música amb l'escena, o millor dit, amb els personatges i l'hor preconcipacions i l'hor admans, que ve a recordar-nos com encertada l'expressió de música, psicològica i legítima a propòsit de la «Serva padrona» no recordem a on.

En la «Serva Padrona», obra constituïda per dos intermedis per a ésser intercalats en una altra òpera seriosa del mateix autor Pergolese assolix enginyoses efectes de veritat còmica, de poesia, de dramatism, d'expressió patètica, sense perdre mai la seva elegància o sensible inspiració melòdica. Els recitatius són sempre interessants per la llur sinceritat declarativa, gu que manté via l'interès de l'auditori durant tota l'obra.

La «Serva padrona» fou excel·lentment cantada per la senyoreta Angeles Ottein i pel notable bariton francès Armand Crabbé. La senyoreta Ottein té una veu fresca, de timbre agradable; cantà amb força gust, especialment la preciosa ària «A Serpina penserete», la qual digué amb dolça emotivitat. Interpretà el personatge de «Serpina» amb una discreta gràcia. El senyor Crabbé, bariton, d'excel·lents condicions, feu un «Uberto» perfectament estudiat i comprès, treballant amb tota desvoladura. Elogiabla el treball del senyor del Pozo en el paper del criat «Vespate».

L'orquestra, bastant nodrida (per a complaure al públic modern) sobre el quartet afeblit de Pergolese, fou dirigida pel nostre Casals amb la seva reconeguda competència. Els recitatls anaren a càrrec de madame Landowska, la qual, sempre desitjosa de respectar l'època, els interpretà en son magnífic clavicèmbal.

Per a la representació de la «Serva Padrona» fou montat a l'estrat de la sala del Palau, amb correcte bon gust, un senzill escenari a base de cortines vermunes i mobles autèntics de l'època.

lles, sobre les quals deslucaven cedit, segons deien els programes, per l'Exema. senyora comtesa vidua de Güell i senyors Añes, Jordà, Bosch i Moragas.

Esmentarem també els bells programes editats per l'Associació, amb gran profusió de notes sobre Giambattista Pergolese i sobre la seva obra.

A la primera part de la vetllada s'hi executaren el trio en si major i el trio en re major, de Pergolese, i tres àries del mateix autor. Prongueren part, a més de Mad. Wanda Landowska, la senyoreta Angeles Ottein i el senyor Enric Casals, Manuel Giménez, i B. Dint. El públic, un xic distret, aplaudí, no obstant, el treball dels interpres, notable, principalment, en les dues primeres.

Terminarem aquest ràpid comentari felicitant a l'Associació de música «da Camera» pel seu encert artístic.

E. M. F.

ORFEO NÚRIA

Oferix un gran interès el programa de la sessió inaugural de concerts de la sessió inaugural de concerts íntims organitzats pel popular Orfeo Núria, que ha confiat al guitarrista Alfred Romea i se celebrará al nou local social de la esmentada entitat coral (Girona, 176). Figuren entre altres obres, tres primeres audicions degudes a Joan Nogués, l'excel·lent professor de guitarra i mandolina; Antoni Marqués Puig, el notabilíssim pianista i compositor, i Lluís Camós, expertíssim músic amputadís.

ORQUESTRA PAU CASALS

Promet ésser un gran esdeveniment artístic-popular el concert que per a final de la sèrie de la present tardor ha organitzat l'Orquestra Pau Casals en obsequi al poble de Barcelona. Per al programa s'ha fet una notable selecció entre les obres que més exit han obtingut últimament. Els noms de Beethoven i Wagner no podien, naturalment, faltar en aquest programa, incloent-hi del primer la grandiosa Obertura d'Egmont i del segon la magnífica escena de la «Bacanal de Tannhäuser», que tan fonda impressió causà a l'executar-la per primera vegada aqueixa Orquestra. A petició de molts aficionats desitjosos de tornar a sentir la tan inspirada «Sinfonia macabada» de Schubert, un dels èxits més grans del concert inaugural, s'ha inclòit també en aqueixa audició. El mateix direm dels delísius scherzos de Rimski-Korsakov, «El vol del homínot», en el que fa prodigis el primer flautista de l'Orquestra, senyor Vila, tenint que repetir-ho quantes vegades l'ha executat als nostres concerts. I per a final de tan escolida audició, s'hi ha inclòit una de les obres més populars de R. Strauss, el seu gran poema simfònic, «Markt i Transfiguració», que és un altre dels grans triomfs de l'Orquestra Pau Casals.

AMICS DE LA MÚSICA

Avui, divendres, a tres quarts de deu de la nit, tindrà lloc al Palau de la Música Catalana el segon concert de l'actual curs de l'Associació d'Amics de la Música, que com és sabut anirà a càrrec de la notable agrupació instrumental «Trio de Barcelona», que ultra dos importants Trios donarà la primera audició de Fobra de Goussens «Cine impressions d'un sojoen al camp».

Ben aquí el programa detallat d'aquesta selecta sessió musical:

I.—Trio en «mi bemoll», op. 70, número 2, Beethoven.
II.—«Cine impressions d'un sojoen al camp» (Op. VII), primera audició, Eugeni Goussens.
III.—Trio en «do menor», op. 70, Brahms.

A més de deixar Barcelona madame Wanda Landowska donarà un concert a l'Institut de Ciències (Consell de Cont. 338), consagrat a l'antiga música francesa (segles XVII i XVIII).

El concert començarà a tres quarts de deu del vespre. L'assistència és gratuïta, però es prega a les persones que desitgin assistir-hi que dominin les entrades al despatx del director.

Hor's aquí el programa del concert:

I.—«Les Folies Françaises ou les Dominos». François Couperin le Grand (1668-1733). «La Virginie sous le Domino couleur d'irisable». «La Pudeur sous le Domino couleur de rose». «L'Ardeur sous le Domino incarnat». «L'Espérance sous le Domino vert». «La Fidélité sous le Domino bleu». «La Persévérance sous le Domino gris de lin». «La Langueur sous le Domino violet». «La Coquetterie sous différents Dominos». «Le Vieux Galans et les trésoriers suranés sous les Dominos pourpres et feutiles mortués». «Les Coucous bédoules sous les Dominos jaunes». «La Jalousie taciturne sous le Domino gris de meure». «La Frénésie ou le Désespoir sous le Domino noir».

II.—a), «Le Rossignol en amour». François Couperin le

Grand (1668-1733); b), «Les cascades». François Dandrieu (1684-1740) c), «La Poule». Jean-Philippe Rameau (1683-1764); d), «Le Coucou». Claude Daquin (1694-1772).

III.—Quelques danses. — a), «Chaconne». Louis Couperin (1630-1665); b), «Volte et ronde». Jacques de Chambonnières (1600-1670); c), «Bransle de Montirand (danse par les vieux)». Antoine Françoisque (1600); d), «Rigaudons et Tambourins». J. Ph. Rameau (1683-1764). Clavecin a deux claviers de la maison Pleyel.

DEL MUNICIPI

Moltons a la comissió de Foment

Davant la comissió de Foment han estat formulades les següents mocions:

Dels senyors Cararach i Iglésies perquè es dongui el nom de Pedrell al carrer de Verdi, de la barriada de la Font d'En Fargass.

Del senyor Nonell perquè es col·loqui la placa de rotulació corresponent al carrer de Bonavista, cantó al Passeig de Gràcia.

Del senyor Massot perquè s'instal·li l'enllumenament corresponent a la plaça de Sepúlveda.

Dels senyors Cararach i Iglésies perquè es gestioni dels propietaris corresponents la cessió del terreny necessari per a l'obertura del carrer de Rialp, entre la via N del Mòdul d'enllaços fins al lloc del carrer que talla aquella perpendicularment.

El premi Barrientos

Avui, divendres, al Saló de Cent de les Cases Consistorials, amb motiu de la creació del premi Maria Barrientos, es donarà a les sis de la tarda, un concert per escollits elements de l'Escola Municipal de Música, per a testimoniar l'agraïment de la dita institució envers la generosa donadora.

Projecte d'enllaç de dos carrers

La comissió de Foment ha acordat que s'exposi al públic el projecte d'enllaç dels carrers de Vilapiscina amb el de Maladetta.

Acords de la comissió Central

La comissió Central de l'Ajuntament ha acordat passar a informe de la «Jefatura» de les seccions facultatives la moció dels senyors Cararach i Navés perquè hom destini 10.000 pessetes per la neteja de la barriada d'Horta.

Proposar a l'Ajuntament l'instal·lació d'una estació de despol·liment i la compra de dues màquines potabilitzadores.

Proposar així mateix que es practiqui la rectificació anual del padró d'habitants format l'any 1920.

De Quintes

Figurant compresos en el projecte d'al·listament de la Secció de Quintes del districte II, per al reemplaçament de l'extret del pròxim anys els minyons Vicens Mira Lloreda, Miquel Xaus Masagós, Miquel Álvarez Pallás, Alfred Dominguez Rodríguez, Lluís Villar Pérez, Ferran Gómez Martín, Antoni Martí Masachs, Josep Muñoz Muñoz de Prado, Miquel Galcerán, Soriguera, Edix Álvarez Ruiz, Francesc Sánchez Pérez i Francesc Ferrán Gualachs, l'actual parader dels quals s'ignora, se'ls cita perquè compareguin al local de la dita finança per a procedir a la comprovació de la seva edat i altres circumstàncies.

Crida

Per a notificar les un assumpte que els interessats se serviran presentar-se a la Secció facultativa municipal d'Higienda els senyors següents, el domicili dels quals s'ignora:

Donya Irene Manóla Ferrández, don Josep Aguilera Sans, donya Lluïsa Felu Matas, don Josep Pedro Martín, don Jaume Prats Jordana, don Jaume Vil·la Marqués, donya Josepa Tardera Girbau, don Llorenç Baró Cayol, don Ramon Serrallonga Torredad, don Napoleó Casanova Sagristà, donya Joana Casanova Puyó i don Josep Felu Fontauberta.

La beneficència a Sant Andreu

La Junta benèfica de Sant Andreu i la Sagrada que presideix el tinent d'alcalde senyor Tusell, ha repartit entre famílies necessitades, durant el passat mes d'octubre, 550 lous de pag. 216 de caru; 425 d'arros, i 436 de monedes, que importen un total de 934'83 pessetes.

Universitat de Barcelona

El director de l'Institut de Recerca ha tramès al rector 154'20 pessetes, destinades a l'homenatge Ramon i Cajal.

Per Reial ordre, s'ha desestimada la instància de Ramon Sopena sol·licitant que fos declarada d'utilitat per a l'ensenyament una obra que ha editat i que té per títol: «Primer libro de lecturas para el neno».

Ha visitat al rector el president de l'Associació Catalana d'Estudiants, N'Octavi Sallor,

L'ENQUESTA DE LA PUBLICITAT

A quina hora convindria començar els espectacles nocturns?

«He llegit tots els parers públics en aquesta enquesta i veig que l'opinió es pronuncia unànimament contra el costum d'acabar tard els espectacles nocturns.

Jo també abomino sincerament aquesta habitud detestable. Però amb tot i que veig començar a anar de nit molt jove, tret del Liceu (hi vaig sentir la primera xulada a En Dato), no recordo haver vist mai començar la funció a cap teatre de Barcelona.

En canvi, a París, a Madrid i altres capitals, sempre he arribat al teatre cinc minuts abans de començar, però quan he sortit al carrer i he vist que només eren dos quarts d'una, he enyorat Barcelona.

J. FARELL.

«Els dies de feina, fora dels que viuen de renda, i d'aquests també n'hi ha que no dormen totes les hores que tenen son, tothom va al teatre a l'hora que pot i no a la que vol. Si hom hi arriba quan ja han fet mig acte, cal resignar-se. Al que no ons havem de resignar, és a sortir a l'hora que l'empresari li sembli bé. Contra això hi ha un remei molt senzill: no es necessita sinó una mica d'energia.

Si a tres quarts d'una els espectadors de cada teatre s'alceessin i prenent llurs capella i abrics buidessin la sala, deixant que els comedients acabessin la comèdia tots sols, em penso que el mal es curaria radicalment.

Una protesta d'aquesta naturalesa, enèrgica, digna i sense escàndol, em sembla que faria reflexionar als senyors empresaris i potser s'adonarien que amb el públic de Barcelona no s'hi juga tan fàcilment.

MANUEL CASULLERES.

«Jo gosaré dir que essent aquesta qüestió una de les que molts resolen amb un arraconament d'espallies, com volent dir tant me fa, ultrapassa el pla dels bons costums per a empalmar amb les «necessitats patriòtiques de l'hora present».

I sinó, dieu-me: no és necessari anar al teatre (teatre moral i s'entén) per a crear entre tots, autors, artistes i públic, un teatre exclusivament i pur català?

No és també precs que ultra fer art, art nacional, fem feina?

Doncs, qui per assistir a una representació de l'«Anima és me va» té de posar-se al lit a les dues o les tres, que no en dubti, l'endemà repetejarà l'esforç dels llurs braços o de la intel·ligència al treball que la Patria espera d'ell.

Us felicito, senyor director, per l'encert de la iniciativa, i tant de bo que a les noves, almenys als «nostres» teatres, no hi monquessin ningú els dies de funció.

JOSEP AVILA I ARAGONÉS.

«Encara que la meua opinió en l'enquesta sobre l'hora que desien començar els espectacles a la nit i que tant oportunitat ha obert el diari de la seva direcció, considero que seria poc necessària, m'atreveixo a manifestar-hi per a aportar els que mantenen el parer de començar més aviat.

Diversos homes que coneixen el teatre a fons, han palesat el seu pesimisme referent al públic. Inclou l'empresari senyor Verdaguer ha exclòit el cas d'haver-hi intentat i haver hagut de deixar-lo al tercer dia, perquè el públic no era puntual. Ara bé; no havem convençut mai, veigades que el teatre hauria de servir per a educar la gent tant com per a distraure-la? Perquè no començar a educar-la imposant la sana costum d'acabar-hi dora?

Claf que això costaria una mica, però al públic s'hi habituarà com s'ha habituat, per exemple, a la puntualitat del Liceu.

Però per part de les empreses caldria una mica de fermesa i de constància: no continuar la prova i no desenganyar-se al tercer dia. Perquè, naturalment, no pot ésser canviada completament aquesta arrelada i potestosa costum d'anar-hi tard.

Ja que, malauradament, es da ven pocques obres que servissin per a educar el gust, almenys que es faci més saludable l'assistència-hi i es posi el Teatre a l'abast dels que ver la ineludible obligació d'acabar dora al treball no poden anar-hi amb la freqüència que voldrien... CAMIL BAS I MASSANA.

«Dintre emetria la meua opinió sobre l'interessant enquesta oberta per La PUBLICITAT, si bé no podré gaire d'acord amb les fins ara donades.

Verament, es un abis lo que succeix en certs teatres que no

comencen fins quasi dos quarts d'una, mes tampoc crec necessari començar a les vuit ni dos quarts de nou.

La generalitat de lo que coneixem el públic constant dels teatres, són la gent que llurs ocupacions no solen quedar-ne lliures fins a les vuit del vespre, tenint en compte les distàncies a recorre, el temps de sopar, etc., és evident que són necessàries dues hores; a menys que de l'anar al teatre s'intentés fer-ne un deure i no una recreació, salta a la vista que tot lo que fos començar abans de les deu, seria un absurd.

Ara bé, començant puntualment a aquesta hora i escarant-se un xic els entrades, es fàcil terminar a dos quarts d'una. Això no representa cap «tour de force»; ja hi han diversos teatres a Barcelona, que així venen fent-ho.

«Crec que tot lo que s'intenti perquè el públic vagi a les nou al teatre, poso per exemple, se'ra endebades i demano que qual-sevol ne faci pràcticament la prova, que es convençat tot se'ruit de la impossibilitat que li representa.

En canvi, crec ben factible que a la una, tots els espectacles hagin acabat, fins considerant que es donguin cinc cèdes... que ja és comèdia! V. B.

ELS TEATRES

KURSAAL

Hom diu que l'esdeveniment cinematogràfic de la temporada es donarà a aquest cinema, al qual es presentarà la pel·lícula més sensacional dels programes nous.

ROMEA

A precs dels amants del teatre català antic, l'empresa d'aquest teatre ha organitzat per a dissabte un programa format per les comèdies «De l'ou al son» i «La malvàsia de Silges», dels grans comedidors Felu i Codina i Francesc de S. Vidal, respectivament, les quals són veritables obres típiques dels primers temps del teatre nacional.

Fets Diversos

Un home agafat per dos tramvies

Fou auxiliat al Dispensari del districte VI Antoni Isal Saumell, de 35 anys, habitant al carrer Mitjà de Sant Pere, núm. 32, al qual presentava diverses ferides a tot el cos per haver estat agafat entre dos tramvies a la plaça de la Universitat i carrer Pelai.

Després de curar, fou traslladat al seu domicili pel cotxe de l'ambulància.

Crònica Judicial

AUDIENCIA PROVINCIAL

Va retirar-se l'acusació a la processada, Dolores Antuñol, compareguda a la Secció primera.

Foren excusades les visites de coaccions que pel delict de robatori estaven assenyalades per a les Seccions segona i tercera.

Va continuar el dia d'ahir a la Secció quarta la vista de la causa instruída pel jutjat de Sant Feliu contra els onze processats acusats dels delictes d'associació il·lícita, estafes i furt. La sessió d'ahir va dedicar-se a la prova testimonial, destinant trenta testimonis i suspent-se per a continuar-la aquest matí a les deu.

ASSENYALAMENTS PER AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Jutjat de la Concepció, al·lògor quantia. Argente, Costa i Companyia i altres, contra Joan Costa.

Sala segona.—Jutjat de Cervera i Hospital, Competència. Francesc Andreu, contra Josep.

Sala tercera.—Jutjat de Vil·la, Menor quantia, Josep Soler, contra Josep Riera.

Jutjat de la Barceloneta. Executiu, Jaume i Juli Tascó, contra el Banc de Barcelona.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Jutjat de l'Audiencia, Ramonell, Josep Manfort, Jorat, i dos orals, per estafa.

Secció segona.—Jutjat de Vil·la, Ramonell, Joan Nogués, Jorat.

Secció tercera.—Jutjat de la Llotja, Falsetat, Rodero Magau, Jorat.

Secció quarta.—Continuació de la vista de la causa per associació il·lícita, estafa i furt, contra onze processats.

DELS JUTJATS

El de guàrdia

El de la Universitat, secretaria del senyor Coderu, ha instruit tractades diligències, havent ingressat en els cabassos vuit diligències. L'ha substituït el de la Barceloneta, secretaria del senyor Sinarro.

Suspensió de pagaments

Al jutjat de la Llotja, secretaria del senyor Sarmiento, li ha correspost tramitar la suspensió de pagaments demanada per la «S. A. Transnacional de Exportación e Importación», qual passiu és de 6.659.550 pessetes.

VOS, NACIONALISTA,

LA SOU SUBOENT A

AGENCIA HAVAS.
AGENCIA RADIO

TELEGRAMS

La Post-Guerra

M Poincaré parla en el Senat francès de la situació econòmica i financiera d'Alemanya

París, 9.—(Sessió del Senat).—Responent a diverses interpellacions d'alguns oradors M. Poincaré parlà de la qüestió de la política general de les reparacions, recorrent a la reunió de banquers internacionals que es verifica a París el mes de juny darrer.

El Govern francès digué el president, no era aleshores desfavorable a un emprèstit alemany, però amb la condició essencial que no es faria cap reducció en els crèdits francesos.

Es necessitava també que Alemanya comencés a sanejar les seves finances i que fos organitzat un control rigorós sobre les finances alemanyes i les exportacions.

A continuació demostrà el flo-reixement i desenvolupament de la indústria alemanya gràcies al poder de compra en marcs paper, a la mediocritat dels preus i a la intensificació del desenvolupament a les exportacions que s'adquirix amb moneda estrangera.

A l'endemà diu l'orador, el Reich continua la renovació de la seva flota, quadruplica les seves fites ferroviàries i fa despeses de grandíssima importància, mentre declara que no pot pagar els seus compromisos.

França demana l'establiment d'un control i el canceller Wirth oferí deturar la inflació fiduciària i fer que es votés l'emprèstit forçós per l'opar amb la resistència de la indústria.

El Tractat de Versalles dona a França el dret d'imposar sancions i obtenir garanties, i si d'altra manera no es pot resoldre tota la qüestió, serà necessari recorre-hi per a fer que entrin a les nostres caixes les sumes equivalents a cada anyalitat.—Havas.

13.000 QUILOS DE DIARIS DE PAPER PER FER BITLLETS : EL TREBALL D'ALEMANYA PER AIXECAR EL MARC

Berlín, 9.—La Banca de l'Estat consumeix cada dia tretze mil quilos de paper per l'emissió dels seus bitllets. L'extraordinari consum de paper ha obligat a la Reichsbank a encarregar a les fàbriques de Múnic i Stuttgart que contribueixin a la fabricació de paper destinat a l'emissió de bitllets de Banc.—Havas.

LA DELIMITACIÓ DE LA FRONTERA GERMANO-BELGA

Brusselles, 9.—La Comissió plenària segons el Tractat de Versalles per a delimitar les fronteres entre Bèlgica i Alemanya ha donat per acabades les seves tasques.—Havas.

LA POLÍTICA COLONIAL ITALIANA SERA INTRANSIGENT

Roma, 9.—El ministre de Colònies, parlant de la política del nou Govern relativa a les màfies, ha declarat que pel que es refereix a Tripolitània, s'observarà una actitud enèrgica, per tal de provar als naturals del país, la indiscutible sobirania del Govern italià.—Havas.

EL MATCH SIKI PROHIBIT

Londres, 9.—El ministeri de l'Interior ha prohibit el match de boxa entre Siki i Joe Baker, que havia de celebrar-se el 7 de desembre, per no provocar conflictes per l'antagonisme de races.—Ràdio.

LA PREMSA ESTRANGERA

LA CRISI ORIENTAL

Segons comuniquen de Londres, els esdeveniments de Turquia es produïren en un mal moment per al nou Govern anglès, el qual, en cas de sorgir complicacions, fins a darreries de mes no tindrà un Parlament per a confirmar la seva existència i donar-li els poders extraordinaris dels quals tindrà fretura. Això, amb tot, no li impedirà de pendre totes les mesures d'urgència que creurà oportú d'adoptar, per tal com el fet que és el Govern regularment constituït, està investit de l'autoritat executiva civil i militar.

Cal tenir en compte, però, que la política anglesa al Pròxim Orient és una política a la vegada ferma i assenyada, i ben diferent de la política de sorpresa i d'improvisació dels darrers anys. Si a Constantinoble o a Angora han cregut que aquest era el moment més favorable per a emetre pretensions excessives i aprofitar-se que el període electoral que absorbeix als homes d'Estat britànics, amb l'esperança que les preocupacions electorals podien impedir o retardar una acció conjunta dels aliats, han fet un mal plaquí. Els turcs s'adonaran aviat

Els kemalistes contesten als aliats amb una nota massa submissa

Els aliats, amb tot, no descuiden les precaucions : Noves manifestacions a Constantinoble : Els estrangers en perill a Esmirna

Constantinoble, 9.—Els Aliats comissaris aliats han tramés una nota als representants del Govern d'Angora en la qual declaren que en cas que no es rectifiquin les mesures preses pels kemalistes a Constantinoble, que constitueixen una flagrant violació de la convenció de Mudània, comunicaran a llurs Governos tal actitud, per tal que aquests puguin ordenar les disposicions urgents i necessàries que el cas requeria.—Havas.

Londres, 9.—A la reunió celebrada aquest matí entre els generals aliats i el representant del Govern d'Angora Refet-Paixà, aquest expressà el seu desig i el del seu Govern d'arribar a un ràpit "modus-vivendi".

Aquesta tarda se celebrà una nova reunió per a tractar de diverses qüestions, tals com les referents a gendarmeria, policia, Duanes, i altres sobre mesures econòmiques.—Havas.

Constantinoble, 9.—El delegat d'Angora ha contestat a la nota aliada que retirà totes les mesures que puguin afectar a la seguretat de les tropes aliades i totes les que no considerin pertinenents els generals aliats.—Ràdio.

MUSSOLINI I EL PROBLEMA ORIENTAL

Roma, 9.—En el Consell de ministres celebrat ahir, Mussolini ha manifestat que la solució exterior era molt delicada.

Mussolini ha telegrafiat a l'ambaixador d'Itàlia a Constantinoble per a que provoqui la formació d'un bloc aliat enfront de Turquia.

El creuer "Arquimedes" romandrà a Constantinoble i altres navilis italians contribuiran a la seguretat dels súbdits italians.

Itàlia s'ha adherit a la proposició d'ajornament de la Conferència de Lausana a condició que el seu retràs sigui molt breu. Mussolini confirmà que es reservava anar per si mateix a Lausana.—Havas.

LES INSTRUCCIONS DE MUSSOLINI A L'AMBAIXADOR A CONSTANTINOBLE

Roma, 9.—Les instruccions telegrafades pel president del Consell de ministres senyor Mussolini, a l'ambaixador d'Itàlia a Constantinoble, diuen així textualment:

"Facilita la formació del bloc aliat enfront dels turcs. Els que venceren als grecs, no poden pretendre haver vençut als aliats."—Havas.

ELS GOVERNOS ALIATS ESTAN EN CONTACTE

Londres, 9.—Amb motiu de la gravetat de la situació al Pròxim Orient, els Governos de Londres, París i Roma estan constantment en estret contacte.

Sembla que França i Anglaterra es posaran fàcilment d'acord sobre la data definitiva de l'obertura de la Conferència de Lausana.—Havas.

EL "PITTSBURG" A CONSTANTINOBLE

Londres, 9.—El cuirassat anglès "Pittsburg" ha sortit de Gibraltar en direcció a Constantinoble.

noble, en previsió de possibles contingències a aquella capital.—Havas.

ELS EFECTIUS ALIATS A CONSTANTINOBLE

París, 9.—Heu's ací els efectius amb què compten els aliats a Turquia per a contenir tot moviment de les poblacions turques: Trenta mil britànics; prop de deu mil francesos i de tres a quatre mil italians.—Radio.

NOVES MANIFESTACIONS A CONSTANTINOBLE : UN SOLDAT ANGLÈS MORT

Constantinoble, 9.—A les primeres hores del matí d'avui s'han registrat noves i nombroses manifestacions contra la policia i els soldats britànics.

A conseqüència d'aquestes manifestacions un soldat anglès ha resultat mort.

Un batalló britànic passà pel barri de Pera amb les baionetes calades.—Havas.

LA SITUACIÓ A ESMIRNA ES MOLT CRÍTICA

Constantinoble, 9.—Comuniquen d'Esmirna que els destacaments de vigilància que ocupen els suburbis de la capital són llevats amb molta freqüència i que cada rellevament és la senyal d'un nou saqueig.

El correu francès ha hagut d'ésser suprimit. Tots els altres correus estrangers havien estat suprimit ja fa alguns dies.

La Cambra de Comerç francesa ha decidit suspendre les seves funcions.

La inseguretat regnant a Esmirna és deguda a l'abolició de les capitulacions. La xenofòbia turca és tan gran en aquests moments que ni els súbdits francesos disfruten de cap règim de privilegi. La seguretat personal és molt relativa i que cada dia es registren noves violències contra els estrangers. Les infraccions contra el règim de capitulacions són nombroses.—Havas.

ELS PLENIPOTENCIARIS TURCS A LAUSANA

París, 9.—L'Oficina oriental d'informació ha tramés el següent despatx:

"Angora.—Els plenipotenciaris turcs, que han de pendre part a la Conferència relativa a la pau amb Turquia i que van presidir per Ismedt Paixà, es troben a Esmirna amb tantinoble.

Entre aquests darrers figuren Rehid Paixà i Samet Paixà, el qual actuarà com secretari general de la Conferència.

Quan estigui completa la delegació, els membres de la mateixa es posaran en camí cap a Lausana, on arribaran el dia 11 del que som.—Havas.

EL PROGRAMA D'ANGORA A LA CONFERÈNCIA DE LAUSANA

Londres, 9.—L'Agència Reuter reb de conducte fidedigne una nota, segons la qual el Govern d'Angora es proposa expressar el que segueix als aliats a la Conferència de Lausana, pròxima a començar:

Primer.—Concessió de tot el territori inclòs en el pacte nacional inolent la zona de Mossul,

den produir a Lausana. Els incidents de Constantinoble podrien endegar-se. Una de les transaccions suggerides consisteix a retirar les tropes aliades de la zona de Constantinoble, tot deixant les guarnicions aliades a Gallipoli, etc., i convenint que les unitats turques de l'extrem costat no franquejarien la línia de demarcació fixada a Mudània. Aquest endegament provisional, que duraria només durant l'armistici, no tindria gran interès si les negociacions de pau han de fracassar.

Ens trobem, doncs, inevitablement, davant aquesta eventualitat que es voldria evitar: la guerra pot començar a Orient. No pas tan sols entre els turcs i els grecs, sinó entre els turcs i les tres potències de l'Entesa, amb intervenció probable dels Estats balcànics que Anglaterra determinarà a reemplaçar o a secundar Grècia. Sense fer cap pronúciament sobre els esdeveniments militars es veu fàcilment la situació política en què es trobarien els turcs. Rompent amb les potències occidentals, tornarien a dependre novament de Rússia. Fins i tot en dependria més estretament que durant el curs dels dos anys darrers. Els Soviets esdevindrien els arbitres entre Asia i Europa.

Per part de l'Entesa, els interessos són a la vegada solidaris i diferents. Anglaterra s'interessà gairebé únicament pels Estrets. Itàlia decebuda a Orient, té pocs interessos a salvaguardar. França, en canvi, deu la part més gran del Deute públic turc. Cas de bloquejar els turcs, si hom els repel·leix cap a Asia, que n'esdevindrà de tots aquests interessos francesos? Cal, doncs, treballar a la una. Cal, també, que l'esforç de tots preservi els drets de cadascú.

El "Journal des Débats" escriu: "Els turcs volen estar a casa seva". A Europa estem "a casa nostra". S'ha comès l'equivocació d'un any, en canvi de deixar creure el contrari. Durant les negociacions dramàtiques relatives a Txanank, no es preocuparen a París de protegir Europa. Els mateixos Estats balcànics s'han mostrat massa timorosos. Es hora de reaccionar energèticament. Amb un gran sentit de les necessitats presents, el senyor Nicolau Politis ha anat a Belgrad a negociar la reconciliació de Grècia i Iugo-Eslàvia i l'ingrés de Grècia a la Petita Entesa. El senyor Take Jonesku, que era un dels més grans esperits polítics d'aquests temps, donava una importància capital a l'entrada de Grècia a la Petita Entesa; volia soldar el bloc balcànic al de l'Europa central i unir-hi Polònia. Sense dubte, la tasca era delicada.

BULGARIA I LA PAU

sofia, 9.—El Govern bulgarés ha sol·licitat dels Governos aliats ésser admes a les discussions generals de la Conferència per a la pau d'Orient i no únicament a la discussió referent als Estrets.—Havas.

RUSSIA I LA CONFERÈNCIA

Londres, 9.—Diuen de Copenhaguen que en la seva contestació als aliats el Comissari d'Afers estrangers dels Soviets declina la invitació que se li fa de prendre part solament a les negociacions referents als Estrets.

Rússia reivindica per a ella l'Ukrània i Georgia el dret de prendre part a totes les deliberacions de la Conferència de Lausana. Per altra part, la mateixa nota afegeix que la delegació russa insistirà a la Conferència pel retorn immediat de la sobirania turca.—Radio.

PER L'AMPLIACIÓ DE LA PETITA ENTESA : NEGOCIACIONS BULGARO-SERBIAS

Belgrad, 9.—Avui arribarà a Belgrad el president del Consell búlgar, senyor Stambuliski. Després d'entrevistar-se amb els senyors Pachik, president del Consell i Nizkitx, ministre d'Afers estrangers, Stambuliski partirà cap a Lausana. Els assumptes que seran tractats en aquesta entrevista seran els mateixos que els que motivaren la visita del senyor Politis a Belgrad. Els preparatius militars turcs a Tràcia constitueixen el punt principal d'aquesta conversació.—Radio.

SEGON.—RECTIFICACIÓ DE LA FRONTERA DE SÍRIA

Tercer.—Indemnització de sis mil milions de francs or pel Govern de Grècia.

Quart.—Denegació a Grècia del dret que preté d'atribuir-se d'ocupar la Tràcia oriental. En aquest territori haurà d'establir-se un plebiscit per a determinar l'atribució definitiva del país.

Cinquè.—Autonomia de tots els territoris grecs d'Asia menor; i Sisè.—Abolició del règim de capitulacions pel qual no poden ésser sotmesos a la justícia dels tribunals turcs.—Havas.

LA SITUACIÓ A ESMIRNA ES MOLT CRÍTICA

Constantinoble, 9.—Comuniquen d'Esmirna que els destacaments de vigilància que ocupen els suburbis de la capital són llevats amb molta freqüència i que cada rellevament és la senyal d'un nou saqueig.

El correu francès ha hagut d'ésser suprimit. Tots els altres correus estrangers havien estat suprimit ja fa alguns dies.

La Cambra de Comerç francesa ha decidit suspendre les seves funcions.

La inseguretat regnant a Esmirna és deguda a l'abolició de les capitulacions. La xenofòbia turca és tan gran en aquests moments que ni els súbdits francesos disfruten de cap règim de privilegi. La seguretat personal és molt relativa i que cada dia es registren noves violències contra els estrangers. Les infraccions contra el règim de capitulacions són nombroses.—Havas.

El correu francès ha hagut d'ésser suprimit. Tots els altres correus estrangers havien estat suprimit ja fa alguns dies.

La Cambra de Comerç francesa ha decidit suspendre les seves funcions.

LES RESPONSABILITATS A GRECIA

VUIT EX MINISTRES DAVANT D'UN CONSELL DE GUERRA

Atenes, 9.—Zaimis ha celebrat una conferència amb el Comitè revolucionari. Segons els diaris, ha declarat que estava completament d'acord amb els objectius de la revolució.

El Comitè revolucionari ha promulgat un decret en el qual, basant-se en l'informe de la Comissió d'Investigació sobre la derrota militar, farà comparèixer davant un consell de guerra extraordinari a vuit ex ministres.

Aquest informe no proposa per ésser jutjat l'ex rei Constantí, en atenció que el dret constitucional el fa irresponsable, recaiguent en els seus ministres totes les responsabilitats. En el decret es fa constar que un dels motius de la responsabilitat dels inculpats, és la insistència en sostenir a l'ex rei Constantí en la conducta que portà la nació a la catàstrofe.—Havas.

LLOYD GEORGE ES DONA LA RAU I CRITICA A LORD CURZON

Londres, 9.—En un discurs pronunciat avui a Cardiff, Lloyd George ha fet ressaltar que des que s'ha trencat la coalició, Alemanya s'ha vist abocada al desastre financer i els turcs han pres una actitud insolent, puix creuen que Lloyd George era l'únic obstacle per a aconseguir els seus fins. Lord Curzon, que no s'ha distingit mai per la seva fermesa, els seus èxits han estat deguts a tot el contrari, i en aquest moment és precis obrar amb tota fermesa.—Ràdio.

LA PREMSA BRITÀNICA I LA QÜESTIÓ TURCA

Londres, 9.—Comentant el pare que pren la qüestió turca, diu el "Daily Citizen": "Si com es proposen els turcs aconseguir fergar als turcs de Constantinoble i dels Estrets abans de la reunió de la Conferència de Lausana, llur retorn a l'antiga capital anirà seguida de la catàstrofe més espantosa de la història.

En aquesta crisi no impedirem al Govern que obri a favor de la Nació, però això no significa que oblidem que aquesta crisi és el resultat director i natural de l'apocí egoista i antipatriòtica dels irreductibles del Carlton Club."

El "Daily Telegraph": Sense poder perjudicar no que passaria en les properes 48 hores, és evident que l'acció dels nacionalistes pot pertorbar la situació; però s'ha de recordar que

da. Però, després de la nova crisi oriental, cal convenir que és una realització desitjable. Cal organitzar-se per a la defensa de la victòria, i aquesta defensa implica precaucions metodiques.

No se sap quan tindrà lloc la Conferència de Lausana. Es preveu, però, que abans de reunir-se els Gabinetes occidentals es posin abans d'acord sobre les línies directives de llur política. L'exclusivisme d'Angora facilita en aquest moment llur acord; que s'afanyin, doncs, a convenir-se entre ells sobre el fons de les qüestions plantejades en lloc de discutir qüestions de data. És desgraciadament, possible que el 13 o el 27 novembre es vagin obligats d'ocupar-se d'altra cosa que de l'obertura de la Conferència.

LA DECADÈNCIA DE LES TRADE-UNIONS A ANGLATERRA

Segons comunica el corresponal de Londres a la "Tribuna", de Roma, un dels fenòmens que en aquest moment més interessaven al laborisme anglès és el de la minva contínua del nombre de les Trade-Unions i dels treballadors que en són membres.

El moviment s'inicià en 1920, però s'ha accentuat particularment durant la primera meitat de l'any corrent. El 30 passat les Trade-Unions, legalment reconegudes a Anglaterra, eren 1.296

mentre el 1920 ascendien a 1.426. La reducció és deguda en part a fusions esdevingudes entre Trade-Unions del mateix tipus, però en part també al fet que moltes s'han dissolt, no podent comptar amb nombre suficient d'associats.

El nombre total de participants a les Trade-Unions era, a darreries de 1921, aproximadament, de 6.793.000, mentre un any abans els adherents sumaven 8.493.000, la qual cosa vol dir una disminució de 1.700.000, això és, del vint per cent en un sol any. Del total de l'any que som aquesta disminució s'ha anat accentuant, i segons els càlculs aproximats, el creu que en els sis primers mesos d'aquest any les Trade-Unions han perdut un altre milió d'adherents.

Aquestes disminucions s'atribueixen a tres causes principals: la una a les vagues massa freqüents a què la política econòmica seguida per les Trade-Unions implicava i que ha acabat per deixar sense feina a molts de treballadors; l'altra prové en bona part del fet de l'existència d'una gran massa de treballadors desocupats i, secundàriament, de la circumstància que aquests, com rebent subvencions governatives, no senten la necessitat de mantenir-se al corrent amb llurs pagaments setmanals a les Trade-Unions.

Irlanda Lliure

La serenitat d'un maquinista i la casualitat eviten una catàstrofe preparada pels rebels

Dublín, 9.—Els irregulars deringueren aquesta matinalada un tren entre les estacions de Cork i Mallow. Després de desenganxar la locomotora de la resta del convoi, llançaren aquella a tot vapor cap a Blarney per la mateixa via que havia de passar un tren militar.

Afortunadament, la locomotora, degut a la mateixa velocitat que portava, descarrilà a una curva, a pocs centenars de metres avans d'arribar al tren militar, el maquinista del qual, en fer-se cabal del perill, no perdé la serenitat i frenà quasi instantàniament evitant una catàstrofe.

Sols hi hagué que lamentar els ferits del tren militar, degut a la violència de la parada en funció dels frens.—Havas.

D'ITALIA : UNA NOTA DE MUSSOLINI ALS GOVERNOS DE PARÍS I LONDRES

Roma, 9.—El cap del Govern, senyor Mussolini, ha comunicat als Governos de París i de Londres que el fet d'estar-se celebrant entrevistes abans de la Conferència de Brusselles sobre qüestions que afecten especialment a Itàlia tals com les de les Reparacions, seria considerat pel poble italià com una desatenció.

Declara a més a més que si no pogués assistir personalment a la Conferència de Lausana, nomenaria a persona de la seva major confiança per tal que en el seu nom, prengui part a aquesta Conferència.

Afegeix per últim que la situació de Fiume és normal.—Havas.

L'ENTREVISTA ENTRE MUSSOLINI I SFORZA

Roma, 8.—La Premsa deixa entreveure que a la seva entrevista amb Mussolini, el comte Sforza intentà justificar llur conducta i el president del Consell el ceusurà pels seus dos despatxos i per les comunicacions fetes als periodistes italians. Tan pos havia de jutjar una política que li era encara desconeguda ni crear amb això dificultats al Govern.

En els cercles diplomàtics s'opina que el comte Sforza deparà sense soroll l'ambaixada de París, que no representaria a Itàlia a la Conferència de Lausana i que es prendran contra ell mesures disciplinàries.—Radio.

AMBAIXADORS NOUS I AMBAIXADORS CESSANTS

Roma, 9.—S'ha celebrat un consell de ministres que ha durat sis hores. Segons el "Giornale d'Itàlia", en ell s'acordà nomenar al baró Avezzana ambaixador a París i el príncep Castani per igual càrrec a Washington. Al mateix consell s'admeté la dimissió de Frassati, ambaixador a Berlín i deixar en situació de retir al comte Sforza, ambaixador a París; al senyor Agliotti ambaixador a Tokio i al senyor Fasciotti, ambaixador a Madrid.—Havas.

UN MOVIMENT ANTIFEIXISTA A CERDENYA

Roma, 9.—Al Consell de ministres celebrat ahir, el senyor Mussolini anuncià que havia pres mesures quirúrgiques per a normalitzar la situació interior i reprimir el començ d'un moviment antifeixista a Cerdunya.—Havas.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS :

LES JUNTES MILITARS

Rumors d'un termini comminatori
La Junta d'Infanteria i el Terç d'es-
trangers : El procés dels caps Ruiz
Trillo i Alfred Coronel : L'honor dels
homes d'empenta : El suplicatori
d'en Berenguer : "Espases son
triumfos" : Optimisme ministerial
La hora fatal : Els oficials del Terç
a la defensiva : Una excusa : El
retir d'en Millán Astray i la conducta
del Govern

Les converses del dia es refe-
reixen a la suposada actitud de
les Junttes militars i al suposat
termini comminatori que es diu
han fixat per a l'adopció de de-
terminades mesures governati-
ves.

Als centres oficials han negat
rodonament exactitud a l'espejo
circulada.

El sots-secretari del ministeri
de la Guerra, conversant aquest
migdia amb els periodistes, ha dit
que desmentia rodament que
fossin certs els rumors acollits
per alguns periòdis, sobre la su-
posada actitud de les Junttes in-
formatives i dels suposats ter-
minis comminatoris donats per
aquestes al Govern.

LES DIVERGENCIES EN L'EXER- CIT

Els periòdis segueixen comen-
tant la notícia del retorn del ge-
neral Burguete, que porta a la
seua família i tot l'equipatge, com
donant a entendre que no torna-
rà al Marroc, i la relació amb
la suspensió de l'homenatge que
a Madrid es projectava als legio-
naris. En lloc de realitzar aquest
homenatge, es donen nombrosos
licenciaments i es porta malaltis
als senyors Millán Astray i Fran-
co.

S'ha d'afegir la notícia, que
també acullen els periòdis, de
que el Govern està baix l'amena-
ça d'un termini que les Junttes
militars li han donat i que ex-
pira aquesta tarda, a les sis, per
a dissoldre el Terç d'Estrangers.

"El Sol", comentant aquestes
notícies, aconsella al Govern que
tingui el valor de dissoldre d'una
plumada la Junta d'Infanteria,
puix no es pot tolerar que un po-
der extrany governi sense res-
ponsabilitat i extra-constitucio-
nalment.

Si les Junttes volen governar,
que assumeixin elles el poder,
puix mitjants els sobren per això;
però no han de dificultar l'acció
civil i legal.

DE L'ASSUMPT DE TIZZI AZZA

Els periodistes han preguntat
avui al sots-secretari de Guerra,
general Barrera, sobre la notícia
publicada per la premsa referent
al processament del general Ruiz
Trillo i del coronel don Alfred
Coronel, amb motiu de l'última
operació realitzada per a consoli-
dar la posició de Tizzi-Azza.

—Al ministeri—ha contestat el

general Barrera—no ha arribat
cap comunicació en aques senti-
til. No crec que hagi ocorregut
res, puix ja saben que en el mo-
ment en que s'inicia una disposi-
ció d'aquesta naturalesa immedia-
tament als individus encartats se-
ls declara en situació de dispo-
nibles.

UNA CARTA D'EN MILLÁN AS- TRAY

"El Imparcial" publica una
carta del tinent coronel senyor
Millán Astray en la qual, contes-
tant al que aquests dies vénen
publicant els periòdis sobre lli-
cenciament de legionaris, es dol
de què s'hagi dit que "se'n van
les forces de braó i que els que
queden no respongueren en l'últim
combat a les glòries tradicio-
nals del Terç".

I afegeix:

Breuement li diré el següent:
L'últim llicenciament es portà
solament 687 homes. Eren tropes
de l'empenta; però sortosament,
per als restants, no hi monopolit-
zaven, sinó que no eren ni més
ni menys que els que allí queden.
Es diu que els que queden no
respongueren a l'últim combat
a les glòries tradicions del
Terç; si això no enclou voler do-
nar a entendre alguna cosa que
pugui tacar l'honor militar d'a-
questes tropes, com segurament
el corresponal devia voler dir,
em limito en aquest cas a mani-
festar que en aquest combat, com
en tots, els legionaris respongu-
ren, com sabran sempre respon-
dre mentre existeixin, a les glò-
ries tradicions del Terç".

EN BERENGUER I EN ROMANO- NES

El general Berenguer, acompanyat
de l'ex-ministre de la Guerra
general Luque, visità el com-
te de Romanones.

La conferència versà sobre el
suplicatori demanat pel Consell
Suprem de Guerra i Marina per a
processar a l'ex-Alt Comissari
d'Espanya al Marroc.

Se suposa que el dimarts, quan
s'obrin les sessions del Senat, el
general Berenguer s'apressarà a
demandar que es concedeixi el seu
suplicatori i que aleshores, per
entendre que l'assumpte afecta a
la sobirania de la Cambra, es
plantejarà un debat d'altis vols.

INFLUENCIES MILITARS

Amb tot i les paraules del sots-
secretari de Guerra, negant fona-

ment a la informació que avui
publica "El Sol", en els comenta-
ris dels cicles polítics es persis-
teix en assegurar que entre certa
part de l'exèrcit existeix evident
malestar, però no es precisen qui-
nes causes concretes poden de-
terminar l'exteriorització d'aquest
malestar, perquè la festa que es
preparava en honor dels legio-
naris no pot ésser causa de ma-
lestar, ja que està acordat ajor-
nar-la indefinidament.

Segui la que sigui la causa a
que obeeixen els rumors que des
de dies vénen circulant, es evi-
dent que les entitats militars tor-
nen a ésser la principal preo-
cupació de polítics i periodistes.

LO QUE DIUEN EN SANCHEZ GUERRA I EN BURGOS MAZO

Preguntat el president del Con-
seil sobre els rumors que corren
respecte al suposat terme donat
per les Junttes al Govern, contes-
tà el següent:

"Són completament falses, però
de tot faes, aqueixes asevera-
cions i tot el que a les matei-
xes es refereix. I no és ja la ne-
gativa que posa un ministre a
una informació sinó la que com
home honrat devia fer constar.

I és més: no sols no és cert
res del que es diu, sinó que la
veritat és que mai com ara pot
afirmar-se que la correcció amb
que es desenrotllen en les seves
funcions als que s'aludeix és
perfecta."

Per la seva part, parlant amb
un periodista el ex-ministre con-
servador Burgos Mazo, ha ma-
nifestat que no hi havia conflicte
militar.

"Si el Govern té, en efecte, una
proposta de recomptes, si por-
ta a la "Gaceta" aquesta proposi-
ta, i si les Junttes es pronuncien
s'incontra ella, allavors seria
quin podria demanar-se al Go-
vern l'oportuna resolució. Però
no ha arribat aquest moment, i
si arriba, no és d'esperar que
s'entoni enrera En Sánchez
Guerra."

Ha afegit l'ex-ministre conser-
vador:

Demanaré i votaré al Senat el
suplicatori contra el general Be-
renguer, més enten que no seria
just, que no es compliria la jus-
tícia, si sols als militars se els
exigís aquestes responsabilitats.
Les han controlat també els homes
civils des de les més altes cimes,
i no poden ésser excusats de ten-
dudiciament per cap classe de
consideracions.

Al Parlament se li presenta
una excel·lent ocasió de rehabili-
tar-se davant l'opinió pública de-
manant la deguda sanció contra
els responsables del desastre, però
no estaria ni molt menys a l'al-
çada de les circumstàncies si
vindiqués aquestes responsabili-
tats en un ministre d'Estat que
no hauria tingut més missió que
la diplomàtica en el assumpte del
Marroc.

UN XISTE DEL "TENORIO"

Com se sap, a les sis de la tar-
da, era l'hora en que se deia per
alguns periòdis del matí que
acabaria el termini obert per
les Junttes militars per a la di-
solució del Terç estranger.

A dit hora ha sortit de palau
de Bonavista el president del
Consell i ministre de la Guerra,
senyor Sánchez Guerra.

Un periodista li ha preguntat:
—Senyor president, què hi ha
del terme?

—Ja ho veuen vostres— ha
contestat rialler i humorista En
Sánchez Guerra, traient-se el re-
lotge—. Son les sis en punt, ho-
ra que acaba el terme; i m'eu
vaig al teatre.

REUNIO D'OFICIALS DEL TERÇ

Diu un periòdis:
En el domicili particular del
cap del Terç estranger, senyor
Millán Astray, s'ha celebrat aque-
sta tarda una reunió, en la que,
al relacionar-la amb els rumors
sobre l'actitud de determinats or-
ganismes militars circulats aque-
tos dies darrers, se l'ha atribuït
extraordinària importància.

Han assistit a la reunió els ofi-
cials del Terç estranger que es
troben a Madrid i alguns d'altres
cosos afins al Terç.

No se sap de cert el resultat
de la reunió, però segons alguns
que tenen molts per a estar ben
enterats, ha quedat determinada
la línia de conducta a seguir.

S'assegura que En Millán As-
tray, preguntat per persones de
la seva intimitat sobre el resultat
de la reunió celebrada aquesta
tarda, ha excusat tota contesta-
ció, però ha dit que molt aviat,
no més tard de demà passat, po-
drà parlar amb tota claredat.

SEPARACIO DE CAPS DEL TERÇ

Per a aclarir els comentaris
fets sobre la separació del Terç
estranger de diversos caps, el
comandant Rueda Ledesma, del
Terç, ha dit que passa a l'aviació
perquè aquest és un antic desig
seu, fins al punt que ho tenia de-
mandat des de 1919.

El comandant Cerdeño, també
del Terç, ha dit que se'n va a l'es-
tranger per exigències d'assump-
tes particulars, pel qual se li ha-
via otorgat permís en el mes de
maig d'anar, permís que no utili-
tza fins ara per motiu de les cir-
cumstàncies.

UN ACTE D'EN MILLÁN AS- TRAY

El tinent coronel Millán Astray
ha demanat el retir.

A darrera hora de la tarda ha
dirigit al ministre de la Guerra la
consegüent petició, acompanyada
d'una llarguíssima exposició de
motius.

Exposa la seva tasca per a la
creació del Terç, el nombre de
vegades que els legionaris han
intervingut en els combats i ac-
ba dient que se'n va de l'exèrcit
perquè sap que les Junttes de De-
fensa li són hostils.

Als antecedents de la dimissió
d'En Millán Astray són els se-
güents:

El Sánchez Guerra telegrafia
a l'Alt Comissari que no se cele-
braria la festa que en honor dels
legionaris es va convenir a Se-
villa que se celebraria a Madrid
per a entregar-los-hi una ban-
dera.

L'Alt Comissari ho comunica a
En Millán Astray, com a cap del
Terç.

Aquest vingué a Madrid i visi-
tà al Rei anunciant-li que anava
a demanar el retir, perquè estava
convençut que per part de les
Junttes hi havia una forta hosti-
litat contra ell, que repercutia
als demés caps i oficials i a tota
la Legió.

El Rei procurà dissuadir-lo i va

E miting de Saragossa

La parada dels lli-
berals concen-
trats

Demà, en el ràpit, sortiran cap
a Saragossa, per a assistir al mi-
ting de la Concentració, els se-
nyors marqués d'Alhucemes, Al-
ba, Alvaréz (Melquiesdes) i Gas-
set i un centenar de diputats i
senadors dels elements que diri-
geixen.

L'ex-president del Congrés, En
Villanueva, no podrà anar-hi per
causa de la greu malaltia de la
seua germana.

El marqués d'Alhucemes ha
passat el dia en la seva propietat
de Torredonjades. Fa poc parlà
amb l'Alvaréz, Alba i Gasset so-
bre l'acte de demà.

Com s'havia suposat l'existèn-
cia de diferències polítiques en-
tre l'Alcalá Zamora i els concen-
trats, aquell ex-ministre ha pre-
gat als periodistes facin constar
que no va efectivament a l'acte
de la coalició, però és perquè té
que assistir a una vista a l'Audièn-
cia de Sevilla, no per altre causa,
i bona prova de que està al costat
de les demés fraccions de la
coalició amb entusiasme és que
aniran a Saragossa molts amics
seus.

dir-li que es prengué un termi-
ni de 48 hores per a meditar.

El termini ha acabat aquesta
tarda a les sis i després d'a-
questa hora ha cursat la peti-
ció.

En Millán Astray ha passat to-
ta la tarda junt amb diversos
companyes, als quals ha donat co-
necement del seu determini.

Es diu que el Govern té troba
reglamentària la manera que el
tinent coronel Millán Astray ha
redactat la petició de retir, afe-
gint-se que el Govern procedirà
contra ell i que demà serà portat
a presons militars.

EL QUE DIUEN ELS LEGIONARIS

BILBAO.—Procedents del Ma-
rroc han arribat 73 legionaris de
nacionalitat cubana.

La majoria embarcar aquí cap
al seu país.

Digueren que ara ningú pot é-
sser legionari, ja que amb el sis-
tema polític que se segueix a
l'Àfrica sobren els soldats de la
Legió, ja que se'ls hi prohibeix
lirar contra els enemics, si
aquests no comencen el foc.

Afegiren que moltes vegades
veien amagats a molts de moros
que es diuen amics d'Espanya i
per haver fet foc contra ells se'ls
castiga.

Els castics que amb aquest mo-
tiu es donaren als legionaris fo-
ren bastant durs.

Parlant del seu cap Millán As-
tray, diuen que vénen satisfets
del seu tracte i que és digne d'ad-
miració, ja que era sempre el pri-
mer en exposar la seva vida i a
al seu costat tots els caps i ofi-
cials de les banderes, que oco-
pen sempre els llocs de veritable
perill.

Els legionaris manifestaren
que amb gust tornarien a defen-
sar Espanya en fos precis.

La qüestió del Marroc

El territori del
Protecto-
rat

La pròxima setmana es diu que
començarà a Melilla els Consells
de guerra d'oficials generals per
a favor els sumaris desglossats de
l'expedient Picasso.

SOBRE ELS COMBOIS ALS PRE- SONERS

MELILLA.—Al vespre ha sor-
tit el guarda-costes "Larache",
portant correspondència per als
presoners.

La situació d'aquest haurà em-
pejorat, puix sembla que se'ls
solmet novament a estraça vigi-
lància.

També es diu que per dificul-
tats sorgides en els últims dies
no pot fer-se el comboi als pre-
soners per la platja de Sueni, la
qual cosa ho efectuava el vapor
"Gandia", i això obligarà a es-
tudiar una nova forma d'enviar
queviures i robes per terra als
captius.

PREPARANT UNA OPERACIO

Continuà a Melilla el moviment
de tropes als quaters i posicions
insistent-se en una pròxima ocu-
pació de diverses posicions a la
zona de Beni-Ulloch, entre elles
una altura denominada Yebel-
Lubia.

UNA CONFERENCIA

Aquest matí celebrà una exten-
sa conferència amb el president
del Consell el coronel Riquelme,
tractant amplement de la situa-
ció en que es troba la zona del
protectorat espanyol.

EL PROTECTORAT CIVIL

Avui s'assegurava que hi ha el
propòsit de portar a la presiden-
cia del Consell quan es relacioni
amb el problema del Marroc en
l'ordre civil.

Amb aquesta reforma es subs-
trauria del ministeri d'Estat els
assumples marroquins, artiu-
lant-los en la Presidència, pel
qual deixaria d'entendre en ells
l'acció dels diplomàtics i es sim-
plificaria molt la manera en que
ara es porten.

EL COMUNICAT D'ANIT

El comunicat d'anit diu:
"En el territori de Melilla ha
estat lliurat el cadàver del tinent
Puga, desaparegut en el darrer
combat.

Sense novetat en els territo-
ris de Ceuta, Tetuan i Larraix."

LA PASQUA DEL MULUB

Tetuan.—L'Alt Comissari i les
autoritats militars i civils de Te-
tuan complimentaren aquest ma-
tí al Jalifa amb ocasió de la Pas-
qua del Mulub.

Després dels salutsaments de
ritual, el general Burguete pro-
nuncià un breu parlament que
foi contestat pel Jalifa, fent
vots ambdós pels fructuosos
efectes de la implantació del no-
tertorat.

Ha arribat el general Sanjurjo
en avió, acompanyat de, ca-
pità de regulars, senyors Uba-
la, procedent de Larraix. Ha con-
ferenciat amb En Burguete, do-
nant-li compte de la seva peti-
co-militar de la zona.

ELS ESPORTS

FUTBOL

El que diuen els de l'Es-
panyol del cas Zamora

En les nostres penyes no es
parla sinó del vinent encontre
Barcelona-Espanyol; quals co-
mentaris i molt menys els augu-
ris, no són per a descurar.

A propòsit dels apareguts en
aquestes mateixes columnes so-
bre el cas Zamora, un entusias-
ta espanyolista ha volgut justifi-
car la conducta del seu club amb
les següents raons:

Hem recorregut a Madrid, com
hauríem anat a la Federació In-
ternacional, davant de l'atropell
de que pretén fer-nos víctima el
Barcelona, que des de fa quatre
anys "mangoneja" la Federació
al seu gust i gana; el cas parti-
cular d'En Zamora no entra en
l'acord pres per l'assemblea de
Madrid (?).

Així ho hem pogut demostrar-
ho i per res més s'ha autoritzat
a que En Zamora jugui el Cam-
pionat; és sensible que la Fed-
eració Catalana intenti atropellar-
nos amb desigualtats, en lloc
d'admetre els fets tal com són.
Així no portarà sinó a un estat
de tivanlor entre una i altres, les
conseqüències del qual les paga-
rem tots plegats.

En Zamora jugarà diumenge,
com en tots els partits succe-
sius. La decisió del Comitè de
Madrid ens empara i les conse-
qüències que de tot això sobre-
vinguin recauran de ple sobre el
"Barcelona F. C."; aquest Club,
que quan convé als seus intere-
sos prodiga l'afalagament a l'He-
ladi, Hornamagha i a tota els

de Madrid, mes que quan aquests
no s'ajupen a complaure'l vol
monopolitzar el nacionalisme fu-
tollista.

Sembla que l'Espanyol ha es-
tat activant les gestions perquè
d'imenge vinent el jugador Spen-
cer hagi rebut el corresponent
permís de la Federació d'Espa-
nya que li permeti reforçar la seva
línia davantera amb ocasió del
partit contra el Barcelona.

La qüestió de l'àrbitre també
resulta complicat per a diumen-
ge. L'Espanyol no n'accepta cap
del Col·legi d'aquí i proposa el
nomenament d'un de la Federació
Basca. Sembla, però, que la de-
manda no havent estat feta en
forma prou reglamentària, no se-
rà presa en consideració.

Serà curiós veure com acaba
tot l'enrenou aquest.

Hom assegura que En Blanco,
baila de l'Espanya, passarà a
reforçar la línia de mitjos de la
Unió Esportiva de Sans, substi-
tuint a En Sanchó, la deserció del
qual sembla poder confirmar-se;
no obstant, i a "mètode" d'en-
trenament sembla que continua-
rà jugant en alguns partits de
Campionat amb els de Sans.

MOTORISME

Prova de regularitat

L'infadigable Moto Club de Ca-
talunya organitzà per al dia 20
aquesta prova de regularitat per
a motos, side-cars i autocicles,
corrent-se sobre el següent lli-
nerari:

Mati: Barcelona, Badalona, Ma-

taró, Arenys de Munt, Sant Co-
lomi, Gualba, Breda, Arbúcies,
Sant Hilari, Vich, Centelles i Fi-
garó.

Tarda: Figaró, La Garriga,
Granollers, Mollet, Santa Coloma
i Barcelona.

El quilometratge de l'itinerari
serà degudament comprovat, in-
dicant-se en un planol horari,
que serà remès als corredors
a la sortida. Aquesta prova té ca-
ràcter de regularitat i turisme,
havent de desenvolupar un prome-
di de 30 quilòmetres per hora
durant el recorregut.

Els premis que es concediran
són els següents:

Medalla d'or a tots els que aca-
bin la prova amb 90 o més punts.
Medalla d'argent als que l'aca-
bin amb una puntuació entre 80 i
90.

Medalla de coure a tots els que
acabin entre 80 i 89 punts.

Es recomana l'estudi del petit
reglament amb que es basa
aquesta prova, que promet ésser
molt interessant.

De la cursa Penya Rhin

Al local social es féu la remu-
sa de premis als guanyadors de
la cursa internacional, que amb
tan gran èxit es féu diumenge
passat a Vilafranca.

Hi assistiren els pilots En Leo
Guinness, comte Zborowsky, Ra-
massotto, Seagrave, Batlle, Deo,
Sogas i individus de la Directi-
va. Tots els corredors es mostra-
ren altament satisfets per les
atencions de què han estat obje-
ctes, dedicant frases d'elogi als or-
ganitzadors. Prometèren tornar a
pendre part l'any vinent a la pro-
va, essent obsequiats al final amb
un exquisit "lunch".

GIOLISME

Al Velòdrom de Sans

La Unió Esportiva organitzà
per al dia 29 i 30 les següents

curses al seu velòdrom del carrer
de Sant Jordi:

Diumenge dia 19: Cursa de
dues hores, a l'americana, per
punts; equips integrats per un
corredor de segona categoria i
un altre de tercera, o bé dos de
tercera; premis de 80, 60, 40,
30 i 20 pessetes.

Cursa individual d'una hora,
per punts. Corredors de primera
categoria; premis de 70, 40, 25,
20 i 15 pessetes.

Diumenge dia 26: Cursa de sis
hores, a l'americana, per punts.
Equips mixtos entre primera i
segona categoria. Premis de 250,
150, 100, 75 i 50 pessetes.

Per a inscripcions, al local so-
cial.

PILOTA BASCA

Partits per al diumenge

Entre socis de la S. P. B. es ju-
garan els següents partits d'en-
trenament al Frontó Comtal:

A les onze: Escudero-Barguñó
(roigs) contra Patáu-Olasmendi
(blaus).

A les dotze: Rigau-Palmada
contra J. Pous-M. García.

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
Dia 9 de novembre de 1934.

Hores d'observació: 7, 13, 19.
Baròmetre a 0° i al nivell del mar:
759,7; 761,7; 763,7.
Termòmetre sec, 19°; 19°; 19°.
Termòmetre humit, 10°; 14°; 18°.
Humitat (centèsimes de saturació): 75;
83; 78.
Direcció del vent, N.; N.; calma.
Velocitat del vent en metres per se-
gon, 0; 0; 0.
Estat del cel, quasi seré; quasi tapat;
seré.
Classa de núvol, cirrus-stratus, ci-
rus-cumulus, cirrus-stratus.
Temperatures extremes a l'ombra:
Màxima, 19°.
Mínima, 10°.
Mínima a l'ombra de terra, 9°.
Oscil·lació termométrica, 8°. Tempera-
tura màxima, 19°.
Precipitació aigua, des de les 7 hores
del dia anterior a les 7 hores del dia de la
data, 0,0 mil·límetres.
Recorregut del vent en igual temps, 93
quilòmetres.
Observacions particulars, boira al matí.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Barcelona: Dues pessetes al
mes. Províncies, 750 pessetes
tres mesos; 15 els sis mesos; 30 un
any.
Unió Postal: 25 pessetes tres
mesos; 50 els sis; 90 un any.

Programa de les festes que
amb motiu de l'aniversari de la
signatura de l'armistici celebrà
l'Associació General Francesa
dels Mutilats, Múltils i Antics
Combatents:

9 hores 1/2. — Reunión de
Anciens Combatants au Bureau
de l'Association, calle Duque de
la Victoria, 11, pral., pour sa
rendre en corps au Consulat Gé-
néral de Franco.

10 hores. — Reunión au Con-
sulat Général de Franco. Remise
d'une palme devant la Plaque des
Français morts pour la Patrie.
10 hores 1/2. — Départ au
Cimetière du Sud-Ouest.

11 hores. — Pose de la pre-
mière pierre du monument des
combattants morts pour la Fran-
ce.

20 hores 1/2. — Banquet a
l'Hotel Ritz. Les dames sont ad-
mises.

Les combattants sont priés de
porter ostensiblement leurs dé-
corations.

Les cartes du banquet sont en
vente au prix de 20 pesetas au
Consulat Général de Franco,
Place Catalogne, 20, au Cercle
Français, Ronda San Pedro, 2, et
au Bureau de l'Association, cal-
le Duque de la Victoria, 11.

MONTAÑA

Vi negre 0'75 amp. litre

Avui divendres, a les deu de
la vetlla, don Feliu Duran i Ca-
llameras donarà al Centre Excur-
sionista de Catalunya una con-
ferència, desenvolupant el tema "Ex-
cursions pels voltants de Barce-
lona: Sarrià".

LA GARZA.—Casó selecte i pur

L'Ateneu Democràtic del dis-
trictu VII celebrà el vintè dia
12, a les cinc de la tarda, el so-
lemne repartiment de premis als
alumnes que concorren a les se-
ves escoles. Són convidats a as-
sistir-hi totes les entitats i els
amants de la cultura que vulguin
honorar-los amb la seva presència.
Han promès ésser-hi repre-
sentats la Mancomunitat de Ca-
talunya, la Diputació, l'Ajunta-
ment de Barcelona i l'honorable
Associació Protectora de l'Ense-
nyança Catalana.

La casa cinematogràfica fran-
cesa "Les Grands Films" ens ha
assabentat que el seu "mètic
en scène", En Jaume Oliver, vin-
drà a Barcelona per mostrar la
pel·lícula "Elena Paver" i no la
titulada "Catalpa d'altre", com ens
havien fet anunciar dies enrere.

IOIES VILANOVA UNIO, 6

Per a principis de la setmana
que ve s'anuncia a Eldorado l'es-
cena de la farsa reinventada en
los aires, dividida en sis qua-
tros, original de Muñoz Sora i
Pérez Fernández, música de
l'eminent mestre Amadeu Vives.
EL PARQUE DE SEVILLA, en la
qual obra el graciosíssim primer
actor Casimiro Urtas fa gala de
la seva inimitable vis cómica ex-
plicant contes andalusos.
Molt aviat debutarà la xaranga
i popular triple cómica Dúo
Labera.

Demà dissabte, a les deu de la
vetlla, al local de l'Associació
Radiotelegràfica de Catalunya el
seu president, doctor E. Calvet,
donarà la segona de les seves
conferències sobre "Nocions d'e-
lectricitat aplicada a la T. S. F."
Les invitacions poden recollir-
se a l'estatge social, Rambla del
Centre, 30, primer, primera,
avui i demà.

LA GARZA.—Casó de alta qualitat

Han començat amb gran so-
lempnitat les lliçons d'ensenya-
ment de sardanes al Centre Au-
tonomista de Dependents del Co-
merç i de la Indústria. La Secció
Permanent de Propaganda del
matí, la qual és la que té el

seu càrrec l'organització d'aquest
ensenyament, ha nomenat quatre
professors perquè gratuïtament
ensenyin als socis del Centre tots
els diumenges, d'onze a una del
matí, la manera de dansar la sar-
dana.

El diumenge passat, que ja va
començar-se aquesta tasca, fo-
ren molts els socis que s'inscri-
ren a puntejar la nostra dansa
nacional, els quals gràcies al
procediment pràctic emprat pels
professors començaren a marcar
els punts amb molta facilitat.

Algunes d'aquestes lliçons an-
iran precedides d'unes breus con-
ferències explicant el què és la
sardana, forma de ballar-se, ma-
nera de comptar els curts i els
llargs, etc., etc.

Amb aquests antecedents és de
suposar que l'èxit d'aquesta tem-
porada serà més eficaç i positiu
que el de les temporades an-
teriors.

LA GARZA.—Exquisit casó pur.

Els colmados al venen.

Organitzat per la delegació de
l'obra del Bon Mot, d'Igualada,
el dia 12 es celebrà a la plaça
pública de Montbuig un impor-
tant miting al que hi pendran
part els senyors oradors don Jo-
sep Bordas, don Josep Maria
Aguilera, don Lluís Serra, don
Pere Bas, don Joaquim Mir i don
Josep Riba. Presentarà als ora-
dors don Josep d'A. Argemí i tan-
carà l'acte el senyor rector, fe-
verend Joan Puigsaules.

Així mateix s'estan ultimant de-
talls per a la celebració d'actes
de propaganda contra la blasfè-
mia i el turpiloqui a Piera i Hos-
talets.

CARTUJANO

Vi blanc, 0'85 amp. lit.

Cellers ARNO & MARISTANY

Per al vinent diumenge la Cam-
bra de Directors, Majordoms i
Contramestres de l'Art Textil, ha
organitzat una excursió collec-
tiva a Manresa per a l'observa-
ció pràctica del modern sistema
d'estiratge. Casabiancas, que el
senyor Benard té instal·lat a la
seva fàbrica d'aquella localitat.

A aquest acte cultural hi són
invitats tots els associats, ha-
vent-se establert el lloc de reu-
nició a l'estatge social de l'enti-
tat (Princesa, 50, pral.), a dos
quarts de vuit del matí, per a di-
rigir-se a Manresa en el tren de
les vuit.

Cola líquida

Inalterable. No es descom-
pon. Baràtissima. Útil per a
enganxar etiquetes, paper,
cartó, telas, paper sobre
vidre i molts altres usos.

Nome comercial registrat

135.

Teléfono A. 1375

LA FESTA DE L'ARMISTICI.

Demà, dissabte, se celebrà al
teatre EL DORADO una gran fun-
ció de gala, organitzada per les
Escoles Franceses a benefici seu,
comemorant el IV aniversari de
la signatura de l'armistici de la
gran guerra.

Assistiran a la funció totes les
personalitats de la colònia fran-
cesa, presidida pel cònsol de
França, M. Filippi, i hi estan in-
vitades totes les autoritats.

L'alcalde ha tingut la gentile-
sa de cedir la Banda municipal,
que executarà un selecte concert,
dirigida pel seu mestre, senyor
Lamote de Grignon. L'aplaudida
companyia Ortaç representarà
una de les millors obres del seu
extens repertori i, finalment, els
eminentes artistes Vicens Sempe-
re, Sancha Galt i senyoreta Llu-
sa Casademunt cantaran escolli-
des peces de concert.

LLUCH

Per a barrets bons i
econòmics

Rambla Canalejas, 5

Aquí va entrar en aquest port
el vaixell "Inocencio Figaró",
de la consignació de D. Ramon
Delgado Alvarez (carrer Mercè,
núm. 8, entresol), telèfon 5553 A.
El dia 15 sortirà cap a Múscul
i Gijón, admetent càrrega general
a preus reduïts. La càrrega es rep
al moll de Balcells, concert adre-
rat i (colla Rico).

Bateria cuina, coberts, servets
laura El Vulcano, Ronda de Sant
Antoni, 100.

GOVERN CIVIL

Visita del tinent d'alcalde

de i dels regidors del

districte vuit

Aquí matí el tinent d'alcalde i

els regidors del districte vuit

han visitat el governador, per a

informar-lo de l'explicació de la

pedrera del Coll i dels perills que

constituïen pel veïnat.

El governador ha ordenat a

l'arquitecte provincial que hi faci

una visita d'inspecció.

Manifestació dels
estudiants nacio-
nalistes

L'aparició d'una novel·la espa-
nyola l'autor de la qual pretenia
fer passar un enfilat de llores
noves sota el títol de "Visca
Catalunya" ha provocat, amb raó,
profund disgust entre els patrio-
tes catalans.

Els estudiants nacionalistes
projectaren manifestar pública-
ment llur indignació contra la
groguera mixtificació del desa-
prenu escriptor madrileny autor
del llibre, i amb aquest fi foren
col·locats en diversos centres doc-
cents uns cartells anunciants
una manifestació per a les dotze
del migdia d'ahir.

A la Universitat ja a mig de-
matí començà a comentar-se vi-
vament el projecte i fou dema-
nat als professors que en aque-
lla hora havien de donar classe,
que permetessin a llurs alumnes
ajuntar-se a la protesta general.

A quarta de dotze començaren a
congregar-se a la plaça estu-
diant i més estudiants, proced-
ents de la Universitat Industrial,
Hospital Clínic i Escola Superi-
or d'Agricultura i de totes les
Facultats i Instituts. Es situaren
també davant de la Universitat al-
gunes parelles de la policia, de
peu i de cavall. Una comissió dels
organitzadors havia pital prèvia-
ment al diputat per Barcelona En
Pere Rahola, el qual, per telèfon
obtingué del governador civil la
promesa de què els manifestants
no serien molestats.

Era un quart d'una quan la ma-
nifestació es posà en marxa or-
denadament, dirigint-se pel carrer
de Pelai i Ràmbles avall, i pro-
rompent absolutament el tràpiz
dels tramvies i dels vehicles,
trencant pel carrer de Ferran,
fins a la Plaça de Sant Jaume,
que quedà absolutament ocu-
pada pels manifestants.

Davant de la casa de la Ciu-
tat es donaren alguns crits de
"Visca Catalunya" i visca "Acabé
Catalana", i fou saludat amb forts
aplaudiments el regidor naciona-
lista senyor Matons, que era al
balcó.

Pels carrers de Jaume primer,
Reforma i Passaig d'Isabel II
arribà la manifestació davant del
Govern civil. Una comissió for-
mada per els senyors Mandoli i
Roig i Llop, del Consell directiu
de l'Associació Catalana d'Estu-
dians i En Joan Russinyol i C.
Fages de Climent, que no havien
estat en accions passades; En
Valentí de Moragas i En Josep M.
Pau, president de l'Agrupació
d'Estudiants d'Esquerra pujà al
despatx del governador, formu-
lant la protesta contra l'amen-
tada novel·la i demanant que fos
retirada dels quioscos, adherint-
se, en nom de tots els estudiants,
a la campanya empresa a favor
de la moralitat ciutadana.

El governador manifestà que
havia pres mesures contra les pu-
blicacions demoralitzadores i
obtingué un calaix de la seva tau-
la, en mostrà unes quantes que
havia estat denunciades i reti-
rades de la venda.

Tot seguit, atenent la indica-
ció d'alguns dels presents, sortí
al balcó, des d'on En Joan Rus-
sinyol parlà, en català, dient que
professaven de l'engany indigno
que significava la dita novel·la i
que en protestaven per la digni-
tat de Catalunya.

Es donaren visques a la Pàtria
i es cantà "Els Segadors".

En unir-se als companys els
comissionats la manifestació
quedà virtualment dissolt, el bé
la majoria dels manifestants re-
fieren el camí enfilant i donant
visques, arribant alguns davant
de l'estatge de "La Unió Mo-
narcàtica", on improvisaren una
xarada.

La policia intervingué, disper-
sant els manifestants. No es sap
per qui foren fregades algunes pe-
dres, que casualment trencaren
uns quants vidres.

D'aquest petit incident en sor-
tí distingit el jove nomenat N'en-
schí Francesc i Pagan, el qual, sa-
gues es deia per ell, no formava
part de la manifestació.

A la vetlla, ja presentaron a LA
PUBLICITAT uns quants tran-
sients declarant l'arbitrarietat
del fet, que presenciaren, afir-
mant que el distingit realment
no havien pres part a la manifes-
tació i que havia estat detingut
degut a l'acusació d'un tal "Jús
Grassos, que seia a l'acaca, en
una taula del Circul de Capa-
dors.

Poques vegades els estudiants
havien realitzat una protesta
d'una valor civís semblant, tan
assenyada i d'un caràcter tan ne-
tament patriòtic.

Més tard ens assabentem que
una comissió de La Asociación
de Estudiantes Españoles resi-
dents en Catalunya ha estat al
Govern civil protestant de la
tremendosa de vidres del famós
estatge del carrer de Rivadenelra,
on viu col·locada l'entitat.

VOS, NACIONALISTA,

que feu reclam a la premsa,

JA ANUNCIEU A

"LA PUBLICITAT"

que feu reclam a la premsa,

SINDICAT LLIBRE

ELS ACORDS DE LA RE-
UNIO DE PARLANT AMB
EN LAUQUA LLITERAS

En l'edició del dimecres de LA
PUBLICITAT donarem compte del
que poguérem saber de la reunió
de Juntas dels Sindicats Lliures,
els acords de la qual es convin-
gué que restessin secrets.

Avui, però, podem ampliar
aquella informació, per haver-
nos assabentat d'alguna dels
acords presos.

En Ramon Sales, que presidia
la reunió, digué que la Corpora-
ció es trobava en un moment
transcendental per a la història
del sindicalisme llibre català.

La Corporació feia tres anys
que lluitava contra la injustícia i
la tirania, tan roja com blanca,
trobant-se ara més forta que
mai.

Culpà a la burgesia de tots els
mals actuals, dient que s'havien
sindicat en qualitat d'exploata,
perquè tots els obrers tenen les
mateixes necessitats. Afegí que
s'havien desenganyat de la bur-
gesia pel seu egoisme, i del Sin-
dicat Unió perquè tot ho supedi-
tava a les idees polítiques i reli-
gioses. Els vam aconsellar—va
dir—i com que no ens van aten-
dre, ens posarem a la lluita, no
contra ells, sinó contra llur ac-
tuació funesta, havent triomfat
després d'una tasca titànica dels
obers i dels patrons perquè por-
tàrem per bandera la puresa i
l'honradesa.

Censurà el Govern de Madrid
oficial, i defensà la necessitat
d'anar una comissió a Madrid per
a fer patent al Govern la força
de la Corporació, considerant que
els esforços fets no poden por-
dre's, i s'ofert per a anar al da-
vant d'aquesta empresa.

En Lauguia Llitteras, secretari
del Sindicat, començà dient que
s'havien reunit tots els que tenen
alguna responsabilitat i l'obli-
gació de dirigir les masses vers
camins d'humanitat i de digni-
tat. Afegí que l'acte desfeia totes
les acusacions de derrotats i de-
mostrava la plenitud dels sindi-
cats lliures.

Després de fer història de llur
actuació en els tres anys que té
d'existència, digué que no ha
d'haver ni lliures ni únics, sinó
que tots els obrers han d'ésser
iguals per a defensar-se de la
burgesia. Censurà l'orgull dels
de l'Unió de no admetre altra
modalitat que la d'ella i per haver
abusat de llur gran força, així
com per haver-se adoptat la re-
volució russa sense consultar als
adherits, i adhuc girant l'esque-
ma a Catalunya per dirigir el mo-
viment comunista des de Ma-
drid.

Digué que l'acció dels Sindi-
cats Lliures ha salvat els obrers
de l'anarquia, i avui, Seguit. Que-
mades i Pestafia es mostraren con-
formes amb llur actuació. Rebut-
jà que es digués que els Sindicats
Lliures estaven d'acord amb els
senyors Martínez Andú i Arce, i
demostrant-se la injustícia d'això
amb l'actuació que han fet contra
el capital i la política espanyola.
Declarà que la Corporació havia
minyspreat sempre pactes i ofe-
riments, perquè no els va creure
justos ni beneficiosos per al po-
ble que representava.

Acabà dient que les modernes
organitzacions han de néixer amb
gran respecte a totes les idees i
tendències i amb un profund es-
perit civíl. Així—digué—ho ha
fet el Sindicat Llibre, i si conti-
nuarà fent-ho un quan temps més,
serà el qui dictarà normes al
proletariat de Catalunya i d'Es-
panya.

Després es discutí i es posà a
l'aprovació l'ordre del dia.

S'acordà que el vice-president
i el secretari del Sindicat Llibre,
senyors Pons i Lauguia, fessin un
viatge a Madrid per a entrevistar-
se amb el Govern i amb les més
significants personalitats polí-
tiques.

També acordaren protestar da-
vant del governador de què ha-
gués cedit els locals i el mobili-
ari de la primitiva organització
obrerament a un grup de sin-
dicats, els de l'Unió, essent pa-
gats per tot el proletariat català.
Ultrapassat, recordaren als tri-
bunals per a reclamar el dret a
la seva part.

S'adaptaran al Reial decret de
sindicació professional volunta-
ria, aparegut suau.

Treclaren de la intervenció que
poden tenir en els Comitès Pari-
taris creats per un recent Reial
decret i els quals encara no tenen
reclamentari oficial.

També tractaren de la possi-
bilitat o impossibilitat d'actuar
dos sindicats en alguns rams,
en els quals l'un o l'altre tenen
la totalitat o majoria absoluta.

Debatieren largament sobre la
possibilitat d'arribar a un acord
amb el Sindicat Unió. La majoria
creu que no s'hi arribarà mai,
perquè mentre el Llibre té una
disciplina absoluta en l'organit-
zació i pot respondre dels seus
moviments, els de l'Unió tanen-
nució que prediquen la indi-
ciplina i no es volen subjuntar
a cap reglament. Es pot arri-
bar a una unió circumstancial,
però mai a una unió d'organi-
zació.

També acordaren començar

una forta campanya a les ciu-
tats espanyoles on ha fragaant
l'Unio sense que hagi estat ob-
jecte de cap mena de repressió.

Finalment decidiren celebrar
un miting d'afirmació sindica-
lista que tindrà lloc el prop-
viat diumenge, probablement al
Teatre del Bosc.

Predominà el criteri de conti-
nuar independents.

El secretari, senyor Lauguia
Llitteras ens digué que hi havia
hagut un entusiasme immens,
molt superior al què esperava.

També ens manifestà que la
Comissió organitzadora del mit-
ting estava composta pels se-
nyors Planell, Serra, Pons, Vi-
ves i Montoliu. Parlaran els se-
güents oradors: Planell, Serra,
Pons, Vives, Montoliu, Romero
Garau, Domper i Domínguez.

Havem de confessar—afegí el
senyor Lauguia Llitteras—en acabar
d'explicar-nos els acords de la
reunió—que avui hi ha una rat-
xa cap el Sindicat Unió, però es-
tem segurs que els obrers tor-
naran a venir al llibre. De mo-
ment, tenim una mena de llei
de compensació, com passa a
tot arreu del món; hi ha rams
en els quals nosaltres tenim ma-
joria absoluta i d'altres que de-
gut al corrent que els deia ans,
hi queda una minoria.

Jo crec que passarà aquesta
ratxa, perquè la nostra disci-
plina atraurà a tot el proleta-
riat quan hagi obert els ulls,
mentre que en el Sindicat Unió
hi predomina un esperit d'indi-
ciplina i no hi ha unitat de pen-
sament.

En Seguit—continua—té una
intel·ligència genuïnament cata-
lana; Pestafia la té amb tota l'as-
piració del lleonès. Uns són pu-
rament sindicalistes, mentre que
l'Alt i la Llibertat Rodenas i
altres són anarquistes que uti-
lizzen el Sindicat per a la seva
doctrina. Altament, la seva in-
disciplina fa que no puguin ten-
ir una selecció d'homes.

El Sindicat Llibre—acabà—és
una organització més sòlida. I
d'això forçosament se n'hauran
adonar els obrers un moment
o un altre.

ELS CUINERS

Aquesta nit, a dos quarts d'on-
ze, la Germania d'Art de Cu-
iners de Barcelona celebrà una
reunió extraordinària al local del
Círcol Lliberal, carrer de Tres-
lits, núm. 3.

ELS ESTORERS

Aquí els estorers del districte
de Llobregat entraren al treball,
retirant les bases presentades als
patrons, les quals originaren la
vaga.

VISITES AL GOVERNADOR

Visitaren al general Ardanaz
una comissió de contramestres
del "Radium" i una altra de l'Art
Textil i Fabrà, per a solucionar
els conflictes pendents.

VAQUES A HOSPIALET

S'han declarat en vaga 30 ob-
res canillers de la fàbrica de
Yidua i fills de Jaume Tizós,
d'Hospitalet, per no haver accep-
tat la gòrdia el canvi de ta-
rifes del preu fet, deixant en vaga
forçosa els 300 obrers de la dita
fàbrica.

Vint obrers de la de Tecla
Sala, també d'Hospitalet, han co-
mençat la vaga per no haver-los
concedit l'augment de jornal que
solicitaran. Hi ha en vaga for-
çosa 100 obreres de la mateixa
fàbrica.

PALAU DE LA

GENERALITAT

Parla el President

Aquí a la tarda, en acabar el
Consell, el President, senyor Puig
i Cadafalch, va rebre als para-
distes, donant-els-hi compte de
diferents assumptes tractats.

Entre aquestes hi figura el de
construir, a petició de la Comis-
ió organitzadora del monument
al voluntari català de la gran
guerra, i el d'adquirir una cen-
tral telefònica automàtica que
s'instal·larà com a prova en una
placeta de Catalunya.

La població no ha estat fixada
encara. En fer-ho es t

ELS ESPECTACLES

TEATRES

Gran Teatre del Liceo

Queda obert l'abonament a 19 funcions tardes. Inauguració de la temporada el dijous, 16, amb la grandiosa òpera "Boris Godunoff", pels celebres artistes russos. Mire. Koussevitzy. — Dissabte, 18, "Louise", pels celebres artistes Ivonne Gall, L. Berat, S. Bieleina, H. Duffranne, Mire. Padovani. Dia 23, "Aida", pels eminents artistes Roli-Randaccio i Lázaro.

Teatre Català Remea

Telèfon 35600 A. Avui, divendres, a les cinc tardes, extraordinari programa. 4 actes. A. El gran èxit de la literatura moderna El matrimoni secret i la divertida comedia L'esperit de la comedia. L'última a l'escena a les 8. A les 9, magnífiques òmbres El matrimoni secret i La comedia Regalada. Indiscutible èxit d'interpretació. Butaques a 5 pessetes. Demà, tarda, funció de teatre clàssic català, a preu de nombrosos concurrents. La deliciosa comedia en 2 actes de R. S. Vidal.

LA MALVASIA DE SITGES
La comedia d'En Feliu i Codina Do l'ou al sou, anys ha no representada. Preus populars. Nit, La malvasia de Sitges i La comedia Regalada. Diumenge, 3 tardes, el meravellós espectacle d'En Polch i Torres El príncep blanc; a dos quarts de sis, la grandiosa tragèdia del mestre Gelmírez i monjo i de l'ou al sou. Nit, La malvasia de Sitges i La comedia Regalada. Es despatxa a comptaduria.

TIVOLI

Teatre Liric Català
Direcció: JOSEP BERGES

Avui, divendres, tarda, per primera vegada, a preus populars:

Don Joan de Serrallonga
Nit, la reestrena de gran èxit:

La Santa Espina

Gran Teatre Espanyol

PEP SANTIPERE
ASSUMPCIO CASALS
Avui, divendres, 10 de novembre, tarda, a les cinc: Entrada i butaca, una pesseta. Per tercera vegada, la reestrena. Nit, a les deu, EL REI DEL DIA LA SEVERA. Tardes, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc: Verinat número popular. A les 8, EN COMANOTIA I EN PRESENTE. Nit i cada dia, EL REI DEL DIA LA SEVERA. Avui: A L'ORFENETA DE NOVIEMBRE (3 actes, de M. Valmiron). Re estrena: TOTI, TOTI, TOTI (3 actes, de M. Valmiron).

TEATRE NOVELTATS

Cire Equestre
Gran companyia de M. Ventura Gannau. Avui, divendres, nit, a dos quarts de deu: Exit grandiosos de la nova companyia i aplaudiments al debut de la setmana, la famosa troupe

14 ASQAROS THELON, 14
la troupe més emocionant del segle XX als aplaudits artistes The Arques, Lant, Tomas and Poph, Mito, Madrigal, senyoreta equestre Mlle Elio Then, senyoreta d'atletisme Exit de Los Trois Flying Reas, barristes còmics: Adriane i Charlot, acrobates equilibristes: Les 6 Rikoko, 6, troupe japonesa; La bella Schreiber, elegantíssima amadora a l'alta escola, i les esplendides parelles de clowns parodistes Rico i Alex i la seva troupe, i els Germans Albanos. Demà, tarda, a dos quarts de cinc, matí, Nit, a tres quarts de deu, i diumenge, tarda i nit, extraordinàries funcions. Es despatxa a comptaduria.

Teatre Tivoli

ORQUESTRA PAU CASALS
Concert Popular Matinal
Demà passat, diumenge, a les onze del matí. Obres de Beethoven, Schubert, Wagner, Rimsky-Korsakow i Strauss. Preus econòmics. Despatx de localitats, a la taquilla del Teatre Tivoli, d'onze a una, i de tres tardes a onze nit.
Programes en tots els magatzems de música.

Teatre Pelleran

Companyia de comèdia
QUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES

Avui, divendres, tarda, a les cinc, matí, popular. Nit, a les deu, estranya de la comèdia en dos actes dels senyors López Marín i Mascias.

LOS RAILITOS
DEL TREN

Teatre Còmic

Avui, divendres, nit, a dos quarts de deu, extraordinària funció: Pelleran. Nit de novis; segon, el grandios drama històric en 5 actes Dona Juana la Loca, reina de Castella, creació de la primera actriu Angelina Caparró. Dissabte, tarda, no hi haurà funció, per "mitj de mantenir el decorat dels grandiosos drames Escalvitus i La reina de los apaches, que es representaran per la nit. Setmana que ve, estranya de El capítol de los reventos.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4

Telèfons, 5125 i 4736 A

AVUI, DIVENDRES, NIT, A LES DEU
La revista de grandiosos èxits

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Dchays i Arnold, Gastell i Fernández, Morales i Oñenoro.
600 vestits nous de la Casa MAX WELDY, de París.
100 artistes espanyols i estrangers
Cada nit, a les 10, CRI-CRI

Dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les 4 de la tarda: CRI-CRI

Teatre Nou

Companyia d'òpera
VICTORIA PINEDO
LLUIS BALLESTER

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, Al toro, que es una mona i les dues obres de grandiosos èxits: El apuro de Pura i Que és gran Barceloneta Nit, a les deu, Al toro, que es una mona, La cançó del olvido, pel noble bariton Josep Rabaza, i Que és gran Barceloneta l'èxit dels èxits.

ELDORADO

Companyia de sarsuela
Ortas - Leonis - Gallego

Avui, divendres, Tarda, a les cinc: La nina de les plançons; la popular sarsuela El monaguillo i el canot El barquillero.
Nit, a les deu: El caprici; i el divertit sàmet en un acte i tres quadros.
EL OTELO DEL BARRIO gran triomf de la companyia. — La humorada Albanicos i panderotas
Demà, dissabte, nit, gran funció de gala a benefici de les Escoles Franceses, presidit pel consell de França. Banda municipal, companyia Ortas, concert pels emigrants artistes Sempere, Galf i Lluis Casademunt.

Molt aviat, estranya de la farsa en dos actes, EL PARQUE DE SEVILLA
Aviat, debut de
Dionisia Lobera

CINEMES

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, primer de El rei de l'argent; La mania de la velocitat;

Teatres Triomf i Marina

I CINEMA NOU

Avui, Els quatre genets de l'apocalipsi, últim dia; La senyal del "zorro"; Un toro brau; La reina del xoriac

KURSAAL

Arts i Ciències

Palau de la Cinematografia

Avui, divendres, precís programa ACTUALITAT GAUMONT, LA REINA DEL XORIAC, còmic de gran bromes, SEGUENT LA BROMA, ELS ESPERITS. Exits grandiosos:

LA VERGE DE LES ROSES

preciosíssima comèdia, creació de l'eminent Alta Maximowa. Altres còmics exclusius

PARISETTE

(Segon capítol, titulat: El crim de Neuilly, creació de Sandra Milowanoff i Blacot.

Monumental i Walkyria

Avui, divendres, La taverna, quarta i última; El orat de la massa, per Charles Ray; Mol silvestre; Amor i Glòria; L'heroi de l'Occident, per Billy West; Actualitat Gaumont. — Diumenge, nit, estrenes: L'orfeneta, gran sèrie, novella en dotze episodis; Aventura temeraria, per Pauline Frederick.

CONCERTS

Amics de la Música

Avui, divendres, dia 10, a tres quarts de deu de la nit, concert pel

TRIO DE BARCELONA

Obres de Beethoven, Goossens, Brahms.
Molt aviat, VLADIMIR ROBINQ, tenor ALBERT TADLEWSKI, pianista PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Associa. Sima Concert

Maragda, 27-29. Diumenge, 12 novembre, a les cinc tardes, Antoni Brosa, violonista; Rita Brosa, pianista. Diumenge, 19 novembre, reestrenació de la cèlebre cantata VERA JANACOPULOS. Exclusivament per els socis

MUSIC-HALLS

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3.—Cabaret continu de les set a dos quarts de deu i de les dotze a les quatre de la matí.

--- ESPORTS ---

Frontó Principal Palace

Avui, divendres, tarda, a tres quarts de cinc, dos grans partits. Nit, a un quart d'onze, grandios partit de pilota a ciastell: Vermells, Castillejo i Ichazo; blau Mazo i Gasteñaga

GANGA SIMON I C.

GRAN FABRICA DE CALÇATS

Salidem molt barat existències de calçat AL DETALL procedent dels nostres magatzems que renovem continuament calçats amb petits defectes de fabricació

Calçats per a Senyora des de 3'50 pessetes
" " " " " " 13'00 "
" " " " " " 8'00 "

Carrer LLULL, 21, darrera el Parc

Josep Fors

Fàbrica de gèneres de punt

Canet de Mar (Barcelona)

Fàbrica de Panyeria J. MIR VIVES, S. A.

Magatzem Ronda Sant Pere, 15 Telèfon 1803 A

Rebudes totes les novetats per a la temporada d'hivern

Es la casa més ben assortida en Mantons, Xevrots, Estams Austràlia, Gabardines, Bellardines, Xesters, Gabanyis, i altres gèneres per a abric Grans fantasies-Articles blaus i negres-Grans novetats Pantaloneria-Camuses i gèneres per a vestits jaqueta. Recomanem bons sastres i conòmics: Tots els dilluns i divendres, venda de retal a Comprant els gèneres en aquesta casa vestireu amb gust i economia :: Vendeu al major i detall

—Crec que si—responia el narrador—totes aquelles pupiles brillaban com un fang sombrí.
El jove levanta a su vez su abrassada fronda y miró fijamente al ladro como si hubiese querido adivinar sus pensamientos.
Este prosiguió después de algunos instantes:
"Hace diez años vivía casi solo, sin mezclarme en las cosas de este mundo, ocupado únicamente de mis trabajos científicos que proseguía con una actividad febril. Apenas hacía diez y ocho meses que estaba de vuelta en Francia, no esperando entonces, como ya os he dicho, encontrar aquella algarabía del niño perdido, ni del infante asesino.
Un día supe por una casualidad provincial que un joven, el hijo del conde de Bernac, se había casado con la hija de un humilde campesino de la muerte y que yo haré, por espacio de diez años de fatiga, en todas las ciudades y pueblos de Europa, por un juicio del Parlamento de París, que reconocía en él al niño asesinado como muerto, acusado de ser puesto en posesión de la herencia de sus padres.
El nombre de Bernac no es de estirpe antigua, y la antigua noblia bretona podía reconocer de vez en cuando este

antigua familia oriunda de su providencia."
—¡Bernac! —repitió Barcos estremeciéndose, como si este nombre hubiese producido en él un efecto singular y completamente inesperado.
—El conde de Bernac, tal era el nombre de mi amigo, continuó el ladro, al cual ese estremecimiento no se había escapado y cuyos ojos lanzaron un nuevo fuego. Ya no me fue permitido dudar; el joven había dado, ante los magistrados, todas las noticias necesarias para probar su identidad.
Por otra parte, no había fallado tampoco en su favor los testigos más irreconciliables y más auténticos.
Varios antiguos amigos de su padre declararon reconocerle a despecho de los años transcurridos y del cambio verificado en el niño de cinco años, hecho ahora hombre.
El conde contaba entonces diez y siete años.
Su edad correspondía exactamente con la del hijo de Blanca y de Enrique. La anciana que lo había recogido de las manos de su salvador vivía aún, y su testimonio era incontestable e incontestado.
Contó que el mismo día en que reconoció al pobre niño herido y medio muerto

punto importante, y hasta entonces casado en el misterio.
Quería, según decía, y su idea probaba un corazón noble, que la toma de posesión de sus bienes no fuese acompañada de un error de justicia.
Sin defender completamente a La Chesnaye, cuyo odioso nombre era entonces muy conocido, esforzándose en probar que era inocente del crimen de que se acusaba, y por otra parte de la muerte que él reconocía haber dado al culpable con su propia mano desvanecía todas las objeciones.
La anciana, que había visto varias veces al hombre que la robaba a ella y al niño que se le había confiado, y el cual no podía ser otro que el asesino, hizo de él un detallado retrato.
Este retrato era enteramente distinto al de La Chesnaye, dado por otras personas que habían sido víctimas del bandido.
Por otra parte, quedó aprobado de la manera más formal, que en la época misma en que tenía lugar cerca de Amiens y en Picardía, el triple asesinato. La Chesnaye comedia en presencia otro crimen que probaba su presencia en este país de un modo incontestable. A despecho de todos estos testimonios, Otrud persistió obstinadamente

"Cogiendo a la pobre criatura, empujé su ascensión.
"Pero si al lugar hubiera ofrecido un verdadero problema de fuerza, de destreza y de equilibrio que resolver, subir por la misma senda, cargado el brazo izquierdo con el peso del niño, no ser cosa poco merced que imponer.
"Grillo, llamo, esperando que a la oyera desde la parte del castillo en donde veía una ventana, la única, por otra parte, que daba al abismo, como os he dicho.
"Por, por fatalidad, una hora antes, y según mis órdenes, habían transportado los cadáveres del conde y de la condesa a otra ala del castillo menos devastada por los bandidos.
"Convencido de que nadie acudiría en su ayuda, el intrépido viajero no vaciló; probó de subir estrechando al niño contra su pecho.
"De qué modo logró su ascensión, no pudo decirlo. Por fin llegó al paraje donde estaba su caballo.
"Llevando consigo al niño que, con la cabeza horriblemente mutilada, sólo daba algunas señales de vida, alcanzó pronto una multitud viciosa que había percibido a lo lejos.
"En el umbral de la puerta de esta pobre casa había una anciana, rubia

HIPOTIQUES

L. MECAUER

Administrador y Co-
rredor Col·legiat
PELAI, 56, 2.ª, 2.ª
Telèf. 816 A. D'11 a 1
i de 6 a 7

Viatjant

demana articles per a ven-
dre a comissió per Cata-
lunya. Escriure LA PUBLICI-
TAT, número 5,011.

Tros germans.

desitgen casa particular fa-
mília catalana per a tot es-
tar. Escriure LA PUBLICI-
TAT, número 5,010.

SÍFILIS

CURACIÓ DEFINITIVA

SIN RECAIDA POSIBLE

por los

Comprimidos de Giberi

10 años de éxito

ininterrumpidos

Preparado por J. GI-

BERT, farmacéutico

especialista de la clase

de la Universidad de

París. Descubrimiento

reciente y sensacional,

destinado a revolucionar

el mundo médico

y a la terapéutica mo-

derna. — Tratamiento

fácil y discreto, aus-

to de dolor.

La caja de 50

comprimidos

10 días.

Dep. gral. Farm. J. GI-

BERT, 18, rue d'Aub-

gne, Marsella (Francia).

Barcelona: BALTÀ,

Rambla Catalana, 1, y

píxica, forma de España.

Moto

completament nova, veno per

1,500 pessetes. Escriure a

PUBLICITAT 5,012.

SARNA

Cura rápida

SARNICIDA

PARADELL

Frasco 4 pias-Asado, 28

Farmacia.

Administració de Finques

J. LLAMUS

De 5 a 7

Montecar, 28, pral.

ROCALLA

Plaques de 40 x 40

cm. Ptes. 5'50 m.

Per a teulades

Materials armats amb amiant exclusivament

Josep Esteva i Cia.

Plancha ondulada

d. 129 x 30 m.

PORTAL DE L'ANGEL, 1 i 3, pral. :: Telèf. 3844-A

FABRICA A SARRIA

BARCELONA

BINOCLES - GAFES - LENTES - MUNTURES

STOCKS :: EXECUCIO RAPIDA I

QBOMICA DE LES FORMES DELS SE-

NYORS METGES OCULISTES

ES GRADUADA GRATUITAMENT LA VISTA

METRON - Plaça de Catalunya, 17

MOBLES
MOBLES
MOBLESPREUS DE LIQUIDACIÓ
PONENT, 3 BIS, B

EL UNIVERSO

Per a evitar i guarir la Sífilis

pel DOCTOR SERRALLACH. Lli-

breries i autor, Polayo, núm. 40.

Minerals

Productos químicos

Ferro-allaciones

Metales per a imprems

Couro i llustro

Alpaca

Forns de fundició

Gresols de Plombagina

Minerals i productos metalurgicos

Telegramas S. A. Telefonemas

Miprometa

BARCELONA

Diagonal, 355 Apartal 133

BILBAO

CARTAGENA

ALMERIA

La mejor agua mineral
es la que Usted mismo
se hará!

12 paquetes

hacen 12 litros

de agua mineral.

Precio : 1 pta 50

Para prepararse en el acto un agua mineral
litinada de delicioso beber, hasta gasosa,
en extremo refrescante, muy digestiva, la
cual puede mezclarse con todas las bebidas
y en particular con el vino, al cual da un
gusto muy agradable sin descomponerlo.
basta con hacer disolver un paquete de

Lithinés del D'Gustin

El agua mineral que así se obtiene es un
remedio muy seguro contra el ácido úrico
y todas las afecciones de los riñones,
algado, vejiga, estómago y articula-
ciones. Forma la mejor defensa contra
el desgaste general de los órganos, evita las
enfermedades procedentes del artrismo:

Reumatismos, Gota, Piedra,
Lumbago, Ciática, Artrismo.

Depositario General: DALMAU OLIVERES, 14, Paseo de la Industria, BARCELONA

EL CENTRO

RONDA SANT PERE, 5

TELEFON 3678 A

Preu fix NOVELTATS PER A SENYORA Preu fix

Rebudes totes les novetats per a la present temporada Grans assortits en llaneria i sederia

Grans stoks en llaneria de totes classes i gustos a preus baratíssims

per viviente que habitaba esta morada.
"El viajero le confió el niño, contán-
dole el modo milagroso como le había
salvado y, entregándole su bolsa llena,
prosiguió su camino."

"Y ese hombre que tan generosa-
mente había arriesgado su vida para
salvar a la pobre era el preboste de
Ruan?—preguntó Marcos."

"Entonces no lo era aún, pero lo fué
algunos meses más tarde."

"¿Y se llamaba?"

"—Jacobo de Aumond."

"¿Giraud! ¡Jacobo de Aumond!"

murmuró el joven, como si quisiera gra-
bar estos dos nombres en la memoria."

"Al recibir estos pormenores—pro-
siguió el indio—volví a Picardía inme-
diatamente. No comprendí cómo esa
mujer, a la cual se había confiado el ni-
ño, no corrió en seguida al castillo; pe-
ro al llegar, supe con certeza que algu-
nas horas después de haber el viajero
depositado al niño en sus brazos, esta
mujer desapareció a su vez, no oyendo-
se hablar ya más de ella en todo el país."

"Era cómplice de La Chesnaye? ¿Había
sido víctima de éste? He aquí lo que ig-
noro aún."

"—¿Y luego?—dijo Marcos viendo que
que el narrador guardaba silencio."

"—Durante diez años recorri Francia,"

mado para atestiguar, y declaró formal-
mente no reconocer un solo rasgo de
semejanza entre el que le presentaban
y sus antiguos amos."

Además, afirmó bajo juramento, que
antes de expirar la condesa había pro-
nunciado el nombre de La Chesnaye y
reconociéndolo en su asesino a quien
arrancó la máscara."

Esto motivó un animadísimo debate
entre Giraud, la anciana y el conde."

El joven, que recordaba lo pasado
con una precisión extraña y que real-
mente tenía algo de prodigiosa, descri-
bió la escena fatal a la que había asis-
tido con una maravillosa exactitud."

Esta escena terrible le había impre-
sionado tan profundamente, decía, que
no se había borrado un solo detalle de
ella en su memoria."

Al contrario de lo que afirmaba Gi-
raud, pretendía que su madre había
arrancado la máscara del asesino antes
que arrojarla el niño al abismo, y que
el grito que se escapó de la boca de la
moribunda no era el nombre de La
Chesnaye, sino una exclamación de ra-
bia y de dolor, indistintamente forma-
lada."

El joven conde parecía dar la mayor
importancia al esclarecimiento de esta

lo, vió de repente cercada su casa por
una numerosa partida, y que luego un
hombre enmascarado la obligó a se-
guirle llevándose a la pobre criatura."

Diez años había vivido ella y el niño
en compañía de ese hombre que se los
llevó a las fronteras de España, en la
garganta de los Pirineos."

Al cabo de diez años, le reveló la an-
ciana la verdad respecto a todo lo que
concernía, y los dos, uniendo sus es-
fuerzos, lograron escaparse, y por huir,
el joven mató a su carcelero y precipi-
tó su cadáver en un abismo insondable."

El joven conde confesó este crimen
que él consideraba como una justa ven-
ganza y castigo del asesinato de sus pa-
dres."

Todos lo aprobaron."

El preboste de Ruan confirmó la na-
rración de la anciana, en lo concernien-
te a la manera milagrosa como había
puesto el niño en sus manos."

Personas que habían conocido al con-
de y a la condesa, declararon encon-
trar entre ellos y el niño los mayores
rasgos de semejanza."

Sólo un hombre llamado por el Par-
lamento se declaró contra el joven con-
de."

Este hombre era Giraud, que, hecho
arquero del preboste de Ruan, fué lla-

Alemania, Inglaterra, Italia y España,
sin poder obtener la menor noticia que
me ayudara a alcanzar mi doble fin."

"¿Había muerto el niño a consecuen-
cia de sus heridas?"

"La Chesnaye había perecido en al-
guna de sus expediciones?"

Probables eran igualmente estas dos
suposiciones, pues nad apude descubrir
locante a la una ni a la otra."

Vencido por el destino, desesperado,
regresé a París, en donde volví a entre-
garme en cuerpo y alma a mis esu-
dios favoritos, conservando solamente,
como recuerdo material de mis pasadas
emociones, de mi amistad por el conde
y de mi amor por la condesa, un rizo
de cabello que había encontrado pen-
diente del cuello de Blanca y que reco-
gi como un tesoro."

Estos cabellos, blancos y sedosos,
eran los del niño que, por un capricho
maternal o más bien por un decreto de
la Providencia, encerraba en un meda-
llón que llevaba sin cesar; y digo por
un decreto de la Providencia, porque
ora este rizo el que, con la ayuda de la
ciencia, debía por fin hacerme encon-
trar al hijo de mi amigo, al niño que
había jurado encontrar."

"¡Ah!—exclamó Marco—, ¿Lo ha-
béis logrado?"